

Trondhaymdan çekilen müttefik kıtaatı Narvik'e sevkedildiler

İtalyan donanması On iki adalar sularında tecemmü mü ediyor?

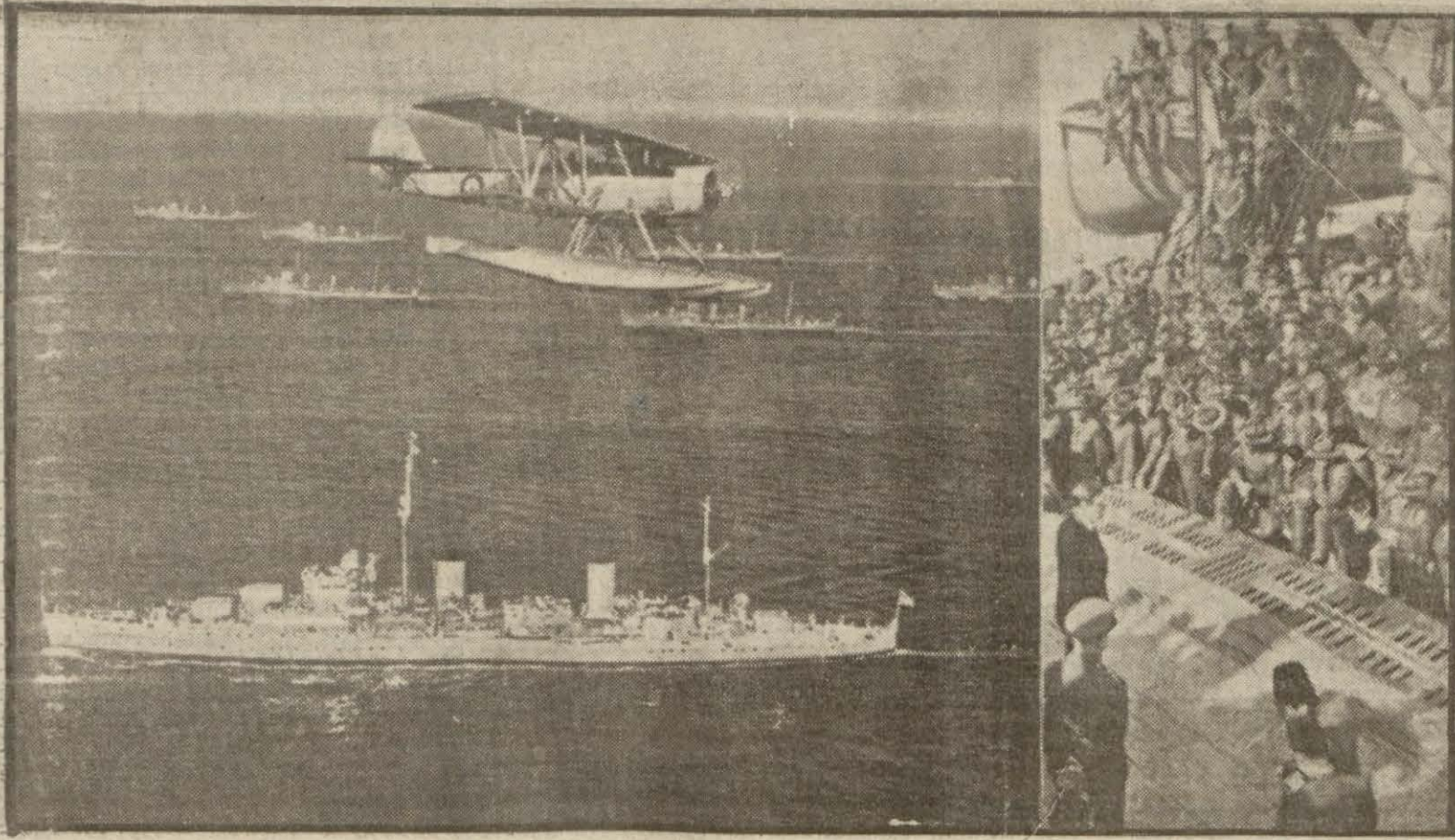
Amerikadaki Yunan sefirinin bu meseleyi Amerikan hükûmetile görüştüğü bildiriliyor

Akdeniz sularında

Mısırda yeni İngiliz deniz kuvvetleri geldi, İtalyan limanlarındaki İngiliz gemilerine hareketleri emredildi, Maltada yeni tedbirler alındı

Akdeniz sahillerinde

Mısırda müdafaa tedbirleri süratle gözden geçirildi, Filistine yeni İngiliz kıtaatı muvasalat etti, Mısır Başvekili beyanatta bulundu

İngilterenin Akdeniz donanımından bir görünüş ve Yakınşarka geti rilen İngiliz kıtaatı

İtalyanın vaziyeti etrafında Ruzvelt neler söylüyor?

Vashington 3 (A.A.) — Yunan elçisi iki adalar sularında tecemmü meselesi hakkında Sumner Wells ile görüşmüş - tır. (Devamı 8 inci sayfada)

Ücretli memurlar

Yeni teşkilât kadroları Mecliste görüşülürken münakaşalar oldu

Müstakil grup namına söz alan Rize meb'usu ücretli memurların maaşlı kadroya alınmalarına itiraz etti, neticede lâyhaların müzakeresi tehir edildi

Ankara 3 (Hususi) — Meclisin bu- ariyet Vekâleti Vakıflar ve Posta ve günkü toplantısında Orman Umumi Telefon Umumî Müdürlükleri teşkilât Müdürüğü ile Sıhhat ve İhtimal Mu- (Devamı 2 nci sayfada)

Yeni edebî romanımız

Garib bir izdivaç

NAKLEDEN
Muazzez Tahsin
Çok güzel bir aşk ve ızdırab romanı

Muharririn en çok beğendiği eserlerden biri

Bugün başladık

Altıncı sayfada okuyunuz

Namsosda bulunan müttefik kuvvetleri de dün geri alındılar

Cenubda Norveç başkumandanlığı ile Almanlar arasında sulh müzakereleri yapıldığına dair haberler var, fakat Londra bu haberleri tekdiz ediyor

Narvik

Nevyork 3 (Hususi) — «National Broadcasting» radyo istasyonu bildiriyor: Müttefik kuvvetlerin Trondheimin cenubundan çekilmelerini müteakib, cenub Norveçte, Norveçlilerle Almanlar arasında sulh müzakereleri yapıldığına dair haberler var, fakat Londra bu haberleri tekdiz ediyor. (Devamı 8 inci sayfada)

Amerika membalarına göre İngiliz kabinesinde değişiklik olması muhtemel

İngiliz Başvekilinin evvelki günkü beyanatının muhtelif memleketlerde uyandırdığı akisler

Nevyork 3 (Hususi) — «National Broadcasting» radyo istasyonu bildiriyor: Londra siyasi mahfellerinde hâkim olan kanaate göre Çemberlayn kabinesinin mukadderatı önümüzdeki hafta zarfında muhtemel olarak değişebilir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Frengiyi beş günde tedavi çaresi bulundu

Tıbbın bu büyük zaferi Amerikada kazanıldı ve resmen ilân edildi

(Nevyork hususi muhabirimiz İbrahim Safa yazıyor)

Nevyork, Ni- san (Hususi) — Frengi hastalığının bir daha nüksetmemek şartile beş gün içinde tamamilen tedavi edilmek imkânının bugün tıbbî bir hakikat haline gelmiş olması hiç şüphesiz dünyanın her köşesinde binlerce zavallıyı sevindirecektir.

Bu yalnız müthiş hastalığa tutulanlar için değil, bütün insanlığa karşı pek büyük bir müjdedir. Tıbbın bu yüksek muvaffakiyetini Nevyork sıhhiye komiseri Dr. John

Dr. Hyman

L. Rice Amerika frengi hastalığı ile mücadele eden 200 mütehassıs doktor ve matbuat mümessili huzurunda bugün ilân etti.

Dr. Rice'in verdiği izahate göre frengiye karşı yapılan mücadelede muvaffakiyeti temin eden ilaç Arsenoxide'dir. Bu ilaç hastanın kol damarına batırılan bir şırınga iğnesi vasıtasıyla her 3 saniyede 2 damla olmak suretiyle her sabah saat 8 den gecenin 10 ilâ 12 sine kadar beş gün mütemadiyen akitilmektedir. Bu beş gün içinde hastanın kan damarına giren şifa mayının miktarı 12 litredir. Bu mayide ertilmiş 1200 miligram arsenoxide, 600 gram dextrose bulunmaktadır. (1200 miligramlık arsenoxide içindeki saf arsenik miktarı 360 miligram). Arsenoxide mahîlülü (Mapharsen) ismi altında imal edilmektedir.

Frengiyi bu usul ile tedavi etmek Nevyork sıhhiye dairesile Kolombiya üniversitesi tıbb fakültesi ve Nevyorkta Mount Sinal hastanesinin 7 senedenberi devam eden tecrübe ve teşriki mesaisi sayesinde elde edilmiş, ve şimdiye kadar Mount Sinal hastanesinde 376 frengil üzerinde tatbik edilen bu tedavi 5 (Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

**Çarpışan kuvvetlerle
Zayıf arasında
Niçin nisbet yok?**

Ekrem Uşaklıgil

İngiliz başvekilinin nutkunu iki üç defa okuduktan sonra siyasi ve askeri bakımdan hemen hiç ehemmiyeti olmayan bir noktaya üzerinde durdum.

İngiliz başvekili Norveç harekâtı esnasında Alman ordusunun verdiği zayıflığı kat'i bir rakam halinde zikredebilecek vaziyette elbette değildir. Bu bahiste kullandığı cümleyi harfiyen tercüme ediyorum:

— «Almanların insanca uğradıkları kayıpları kat'iyetle tahmin edemeyiz, fakat bu kayıplara birkaç bin insan sayısına yüklemiş olmalıdır» demiş.

Şimdiye kadar resmi ağzılardan söylenmiş olan rakamları hatırlamaya çalışıyorum.

Almanların Lehistan seferi de dahil olmak üzere karada, havada ve denizde verdiği zayıflığı, resmi kaynaklardan verilen haberleri toplamaya çalışarak söylüyorum:

20 bini geçmedi, müttefiklerinki ise 5 bin rakamının altındadır. Yekûn 25 bin eder. Halbuki çarpışan kuvvetin miktarı on milyondur. Harbin başladığı gündenberi ise 9 ay geçti.

Bu 25 bin rakamına karşı eski harbin ilk 9 aylık safhası esnasında verilmiş olan zayıflığın bir milyonu bulduğunu hatırlıyorum ve kendi kendime:

— Garib muharebe, diyorum.

Bir gün içinde bir ülke devriliyor, iki devletin toprağı işgal ediliyor. Dünyanın en büyük üç imparatorluğu insan zekasının 20 asırda bulabildiği en kuvvetli tahrib vasıtalarına malik olarak dokuz aydanberi karşı karşıyadır, fakat çarpışan kuvvetin azameti ile üzerinde çarpışan sahanın vüs'atine bakılacak olursa hemen hemen hiç kan dökülmedi, denilebilir.

— Garib muharebe, diyorum.

Fakat bunu yalnız ben mi söylüyorum, siz de bu fikirde değil misiniz, asıl alâkadarlar arasında aşkla, şevkle, benim senilerle bir türlü yapılamayan bu muharebeyi siz de biraz anormal bulmuyor musunuz? Ortada bir eksiklik duymuyor musunuz?

Evet, bu muharebe hakikaten garibdir ve garibliği bir eksik tarafının oluşundan gelmektedir.

Gazete hergün yazıyor, radyo her saat başında söylüyor, hatibin dilinden de ateş fışkıyor, fakat bu ateş hatibin dilinden halkın kalbine gidecek yolu henüz bulamadı, 1914 ün herkesi çoluk, çocuk, yurd, aile düşünmeden cepheye koşturmuş hummalı günlerinden elân çok uzaktayız.

Bu garib muharebeyi garib yapan eksiklik işte bütün propagandalara rağmen kalb atesinin tutuşturulmaması olmasındadır, hükümetleri ve kumandanları kendi milletlerinin kanlarını azami ihtiyatla esirgemeye sevkeden de bekledikleri kalb atesini henüz görmemiş olmaları olacaktır.

Harb, zamanından evvel mi gelip çatı, yoksa zamanını geçirecek pek geç mi geldi? Her iki ihtimal de aynı derecede variddir.

Eski harbin ölümü hiç gösteren hummalı, fedakârlık menkıbeleri ile dolu günlerinden sonra sulhün akti ile birdenbire başlayan çılgın hayat aşkı ferde devam ediyor. Hükümetler ise gene eski muharebelerden aldıkları dersleri unutmamışlardır, en büyük kuvvet kaynağının esirgenen, sona saklanan kan ile servette olduğunu biliyorlar. Bununla beraber harbin vereceği neticenin eskisinden de mühim olacağını anlamamış olan yok:

Bir Alman zaferi garb devletlerinin imparatorluklarını yıkabilir, küçük devletlerin hiç değilse Almanya ile hududu olanlarını esaret altına alabilir, ölümden de beterdir.

Bir garb zaferi ise Almanya için ebedi çöküntünün ilâmi olacaktır.

Bunu bilmiyen, anlamayan kalmamıştır, fakat işte vaziyetin böyle olmasına rağmen 1914 ün ateşi tutuşturulamamıştır. Bunun sebebi bir kısım için harbin bir beraberlik ile bitmesi ihtimali, bir kısım için de hayatı feda ettirecek idealin bulunmamasıdır.

Ekrem Uşaklıgil

Resimli Makale:

≡ Etme, bulma! ≡

Muhatabınızı aldattığınızı mı sanıyorsunuz? Mümkündür. Fakat ya aldanmış görünüyorsanız, böyle görünmekte menafata umuyorsanız, aldanan kimdir, söyleyebilir misiniz?

Çinde asırlardanberi babadan oğla intikal etmiş bir darbimesel şu emri verir: Aldanmamak istiyorsanız aldatma, fena söz işitmek istemiyorsanız fena söz söyleme.

SÖZ ARASINDA

19 defa doğurduktan Sonra Hâlâ çocuk İsteyen kadın

İngilterede Bristolu bir kadın on dokuz çocuk anası olduğu halde, analığa doymadığını, emzirmek ihtiyacını pek şiddetli bir surette duyduğunu ileri sürerek bir çocuk hastanesine müracaat etmiş ve süt yavrularından bir tanesinin kendisine evlâdlık vermesini istemiştir. Gayretli kadın bu 19 çocuğunu kendisi emzirmiş, beslemiş ve yetiştirmiş, yirminci üvey bebeğe ise, diğerlerinden daha itinalı bakacağını vâdeyletiğinden, hastanenin en gülbüz erkek çocuklarından bir tanesini kendisine tevdi olunmuştur.

Hindistanda karınca ist lâsi!..

Alman haberlere göre son haftalar zarfında Hindistanın başlıca şehirleri şimdiye kadar görülmedik şekilde karınca istilâsına uğramışlardır. Yalnız yiyeceklere, mezuata üşüşmekle kalmayan karıncalar nihayet insanlara saldırmaya başlamışlardır. Halk karıncalara karşı elektrikle müteharrik aspiratör kullanmaktadır. Şimdi bu aspiratörlerle toplanan karıncalar torbalara toplanmaktadır ve bu torbalar da gazle yakılmaktadır. Bu tedbire rağmen şimdiye kadar karıncaların arkası kesilmiş değildir...

30.000 liraya malolan boşanma davası

İngilizlerin meşhur otomobil süratçisi, bunca senelik karısından ayrılmıştır. Karısının kendisine ihanet ettiği sabit olmuştur. Hâdisenin en garib çeheti bu boşanma davası için tam otuz bin Türk lirası masraf edilmiştir.

Cam temizleyiciler

Londrada profesyonel cam temizleyicisi olmak hiç de kolay bir san'at değildir. Türklü türlü tehlikeleri bulunan bu san'atın mensublarından her sene us'tardan sekseni, amelelerinden de 160 ı kazaya uğramakta, cam temizlerken ekseriya düşüp yaralanmaktadır. İyi bir cam temizleyicisi ancak on senede yetiştirebilir, san'atın zirvesine de, istidatlı bir futbolcu gibi tam gençlik çağına ulaşmaktadır. Bu çağ 25 ile 35 arasındadır. Bu yaştan sonra kuvvetlerini kaybeden, âdeta ataletle uğriyan cam silicileri, bu yüzden pek erken bir yaşta başka bir iş aramak mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Hergün bir fıkrâ Dersini en iyi bilen

Mektebden evine dönen çocuk, babasına:

— Baba, dedi, tabiiyat dersinde dersini ben herkesten iyi bildim.

— Muallim ne sordu?

— Tavusun kaç ayağı vardır, dedi, ben üç, diye cevap verdim.

— Tavusun üç ayağı olur mü hâ, ikidir.

— Öyleymiş amma arkadaşlarım benim kadar da bilemediler. Dört, dediler.

İngilterenin paten Şampiyonu nişanlandı

Bu genç İngiliz kızının neşesine bakıp, siz de neşe lenmez misiniz?.. 19 yaşlarında bulunan ve İngilterenin tanınmış paten şampiyonlarından olan Mia Macklinin yerinde olsanız, siz de böyle can ve gönülden gülerdiniz. Neden mi? Çünkü genç kız, daha yeni nişanlanmıştır. Nişanlı İngilizlerin tanınmış milyonerlerinden birinin, şimdiki topçu alayında sübaylık eden oğludur.

TAKVİM

MAYIS												
Rumi sene	4				Arabi sene							
1353					1359							
Nisaa	Reami sene	Kasım										
21	1940	179										
CUMARTESİ												
GÖNEŞ			Rebiülevvel						İMSAK			
			26									
			S.		D.		S.		D.			
			4		58		2		58			
			9		51		7		51			
			Ogla	İkinci	Akşam	Yarın						
			S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.		
			12	10	16	04	19	07	20	52		
			5	08	8	56	12	—	1	45		

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Harbe takaddüm eden aylarda son 25 sene içinde dünyanın geçirmiş olduğu iktisadi buhranların sebeplerini tetkik eden iktisadîcılar bütün mes'uliyeti:

— «Her devletin kendi kendine yetiştirmesi» düsturunu icad etmiş olana yükliyorlardı. Fakat bugün anlaşıldı ki,

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

siyasette ve millî müdafaa olduğu gibi iktisadda dahi bir milletin yalnız kendi kuvvetine dayanması lazımdır. Aksi takdirde ölümden sonra dirilme mümkün olsa bile ilk darbeye aynı halin tekrarlıyacağı muhakkaktır.

Ücretli memurlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kadrolarına aid kanun lâyhaları meclise zakkere edilmiştir.

Bu münasebetle müstakil grup namına ilk sözü alan Fuad Sirmen (Rize) ezciümle demiştir ki:

— Barem kanunu hükümlerine tevfikan elimize gelmiş olan bu teşkilât kadrolarına aid lâyhalar tetkik edilmediği zaman görülür ki bunlardaki cevaplar gene eskisi gibi dâimi hizmet mukabili vazifeler ücretli olarak kalmıştır. Bunun sebebinin gerek hükümetin, gerekse bütçe encümeninin bize izah etmesini grupumuz namına rica ediyorum.

Kürsiye gelen bütçe encümeni mazbata muharriri Salâh Yargı (Kocaeli) — Meseleyi şöyle izah etmiştir:

Ücretli memurların maaş kadroya alınmaları mühim bir meseledir. Malûmunuz olduğu üzere bütçemizin masraf kısmında mühim yekünü memur maaşları teşkil eder. Binaenaleyh memur maaşları meselesinin üzerinde uzun tetkikat yapılması lâzım gelen bir mevzu olduğunu teslim buyurursunuz. Ücretli memurların maaş nakledilmesi yalnız kendilerine her ay verilecek paraları ihtisar etmez. Daha başka bir takım hakları da temin etmek ve nihayet bütçe üzerinde bir takım yüklerin binmesini icab ettirmektedir. Bugün elimizde bulunan lâyhalar dört mülhak bütçe ile idare olunan idarenin kadrolarına dairdir. Bu kadroları encümen hemen hemen aynen kabul etmiştir. Arzettiğim ücretten maaşa geçirmenin şumul ve tesirlerini düşünerek bugün için encümeni böyle bir karara varmağa vaziyeti müsaid görmemiştir.

Bir bütçe meselesi

Refik İnce (erinden) — Bu da ne de emek?

Salâhattin Yargı (devamla) — Bu işin bir bütçe meselesi olduğu meydandadır. Bir ücretli memurun maaşa alınması ona bir takım tekaül hakkı vesaire vermiş olacağı gibi bu da neticede bütçeye tesir edecektir. Bu mesele uzun uzadıya tetkik edilmesi lâzımdır. Evvelimde böyle bir teklifin hükümetten gelmesi lâzımdır. Yoksa bu memurların barem kanununun hükümlerine tevfikan istimali zarurî olan kadrolarının ve teşkilât kanunlarının bugün çıkması lâzım geleceği karşısında encümen bunların maaş isteklerini muvafık görmediği gibi vakti de müsaid bulmamıştır. Yoksa bu işin derbi de tetkik edilecek bir mevzu olduğunu biz de tasdik ederiz.

İki sınıf

Fuad Sirmen (Rize) — Hatırlarsınız ki barem kanununun müzakeresi sırasında devlet teşkilâtında artık ücretli, maaşlı diye iki sınıf bulunmamasına doğru olmadığımızı arz etmiştim. Buna sebep olarak da artık eskiden olduğu gibi bir ücretli istenildiği zaman terfi edebilir, hiçbir kayda tâbi olmadan istihdam edilebilir gibi bir vaziyetin bulunamayacağı barem kanunu önlemiş bulunmaktadırlar. Bu itibarla devlet hizmetlerinin iki sınıf içinde bulundurmamız sebebi kalımsız ve o zamanki mazbata muharriri bulunan Falk Baysal arkadaşımız da bu esasa doğru olduğunu ve barem kanununun madde mahsusasına tevfikan hükümetin iştirakine kadar dâimi hizmetlere aid kadroları da hükümetin iştirakine kadar Meclise getireceğini söylemiştir. Tesri nisani geldi. Teşkilât kanunları da geldi, Ancak bu lâyhalar de bütçe encümeninin o vaktiki vâdinin yerine getirilmediğini görüyoruz. Buna sebep olarak zamanın darlığı gösteriliyor. Halbuki bizim işaretimiz bundan bir sene evvel vâki olmuştur. Ve arada haşırılıkta bulunmak için epeyce vakit geçmiş, tir. Eğer bütçe encümeni ve hükümet bu müddet zarfında bunun yapılmasına imkân görmemişlerse hiç olmazsa ne zaman hazır, layık getirebileceklerini tesbit ederek vâdde bulunsunlar.

Gene Daily Express'in askeri muharriri bu hususta şu satırları yazmaktadır:

«Bu topun ömrü uzun olamaz. Fakat hedefe isabet ettirmek kabiliyeti büyüktür. Topun namlusu ne kadar uzun olursa hedefe isabet o derecede sağlam olur.»

Bu askeri muharrir ayrıca şunları söylemektedir:

«Zan ve tahmin edildiğine göre bu topun mermisi 46 kilometre yükseğe kadar çıkacaktır. Blâmübalâğa denilebilir ki 145 ile 160 kilometreye kadar mermi atabilir. Unutmamak icab eder ki 1914 harbinde büyük Alman topu 112 kilometre mesafeden Parisi dövmüştü. O vakti 42 lik topun beher mermisi 700 sterling kıymetini haizdi.»

İsveçin müdafaa istikrazı

İsveçin, yeni açtığı 25 milyon İngiliz liralık müdafaa istikrazına ilk yazılan kral Gustav olmuştur. İsveçliler bir gün içinde bir milyon sekiz yüz bin İngiliz lirası teberrüde bulunmuşlardır. Kral 14,500 İngiliz lirası, diğer hanedan azası da aşağı yukarı aynı miktarı tutacak kadar para yardımı yapmışlardır.

Siirdin dört köyünü sular istilâ etti

Siird 3 (A.A.) — Son yağın yağmaların tesiri ile Şirnakta Cudi dağı eteğinden geçen şu taşmış ve bu yüzden dört köy su istilâna uğramıştır. Bazı binalar yıkılmış ve bir miktar hayvan sular tarafından götürülmüş ide se nüfusca zayıf yoktur. Sular çekilmiştir.

Dikilide zelzele

İzmir 3 (A.A.) — Dün sabah saat 4.50 de Dikilide altı saniye süren orta şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

TELGRAF HABERLERİ

Yunanistanda 10 sınıf ihtiyat sübay silâh altına davet edildi

Atina 3 (A.A.) — 1919 ilâ 1923, 1929 ve 1932 ilâ 1934 sınıflarına mensub ihtiyat zabıtları ile zabıt vekillerinden mürekkep dört grup, bir aylık talim görmek üzere 15 Mayıs'tan itibaren silâh altına davet edilmişlerdir. Dördüncü grup, 15 Ağustos'ta çağırılacaktır.

Atina 3 (A.A.) — Estia gazetesinin sâ-lâhiyetler mehafiden istihbar ettiğine göre 10 sınıf ihtiyat zabıtlarının silâh altına çağırılması, beynelmilel vaziyet ile alakadar değildir. Sadece bazı ihtiyat zabıtları kısırlı bir müddet için talime davet edilmiş bulunmaktadır.

Amerika membalarına göre İngiliz kabinesinde değişiklik olması muhtemel

(Bastarafı 1 inci sayfada)

İngiliz başvekilin Avam Kamarasında verdiği yeni izahata bağlıdır. Norveç askerî hareketinin menfi neticesi hakkında verilecek olan bu izahatın tamini edici ve mukni mahiyette olmadığı takdirde, kabinenin düşmesi kuvvetle muhtemel sayılmaktadır. Maahaza şu nokta da tebarüz ettirilmektedir ki, dünkü beyanatına müteallik müzakerelerin gelecek haftaya kadar talikini istemiş olan Çemberlayn, müttetik kuvvetlerin bu müddet zarfında mühtem bir üstünlük temin edebilecekleri ve bu suretle kabinenin prestijini kurtaracağını ümit eylemektedir.

Royte'in diplomatik muhabiri ne diyor?

Londra 3 (A.A.) — Royterin diplomatik muhabiri bildiriyor: Hafta tatili esnasında parlamento vaziyetinde bazı değişiklikler olması pek muhtemeldir. Avam Kamarası azası, 8 nümündeki Salı celsesini alâka ile bekleyecektir. Salı günü Avam Kamarasında vukubulacak müzakereler esasında, hükümetin Norveç istilasından evvel ve sonraki siyasetinin, inceden inceye tetkike tâbi tutulacağı muhakkaktır. Münekkidler, Norveçin istilâdan evvel aldığı ve müttetiklerin de riayet ettiği tam bitaraflık hattı hareketinin, seferi heyetin Norveç çabuk çıkmasına ciddi bir engel teşkil etmiş olduğunu kabul etmektedirler. Fakat münekkidler ekserisi şuna kani bulunmaktadır ki vaziyet Norveçte ciddi bir mahiyet aldığı zaman, seferî heyet kütalarını ve Finlandiyaya asker göndermek için hazırlanmış olan nakliye gemileri dağıtılmış bulunuyordu. Pek muhtemel olarak bu mesele, Salı günü hükümetin cevap vereceği suallerin en mühimlerinden birini teşkil edecektir.

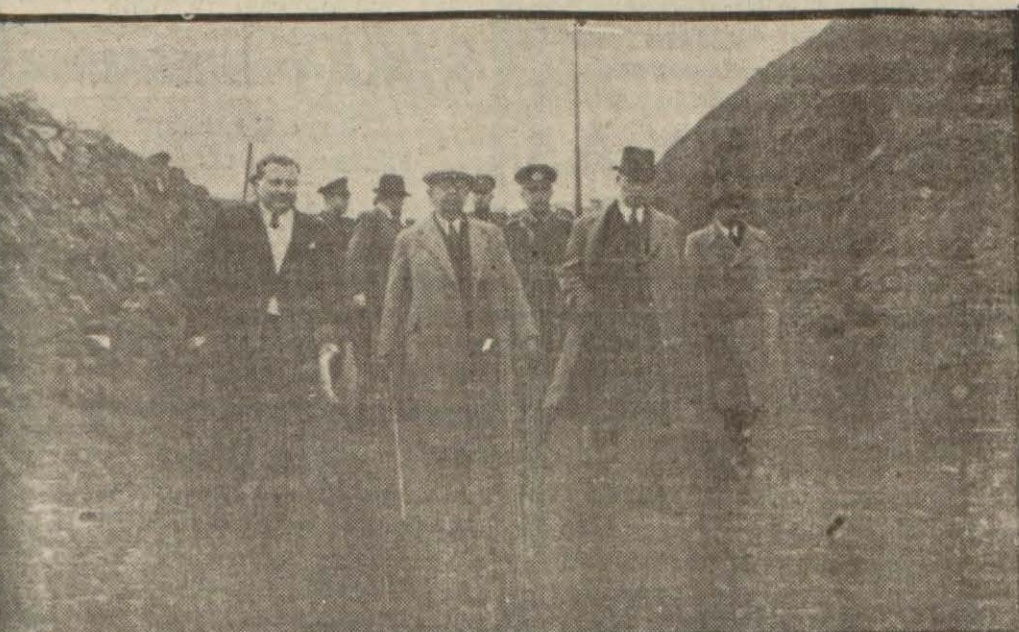
Muhalefet lideri

Londra 3 (A.A.) — Muhalefet lideri Attlee ve Greenwood, bu sabah başvekil Çemberlayn tarafından kabul edilmiştir.

Fransada akisler

Paris 3 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Çemberlaynın Avam Kamarasındaki beyanâtı Pariste hayranlık hissiyle karşılanmıştır.

Başvekilin tetkikleri

Petrol mıntakasına ve Erzincana gid en Başvekil yollarda mühim tetkiklerde bulunmuştur. Yukarıdaki resimde Başvekil Ergani bakır madeninde görülmektedir.

Balkanlarda tesanüd

Londra 3 — (Reuter'in diplomatik muhabiri yazıyor) :

Balkanlardaki vaziyet pek ziyade entere-sandır ve tarihte ilk defa olarak Balkan yarımadasında kolektif bir anlaşma lehinde hakiki bir hareket kendisini göstermektedir. Böyle bir anlaşma, bugünkü şerait içinde, Avuranın cenubu şarkısında sulhün idamesi için en iyi garantiyi teşkil edecek tır.

Hariçten gelecek bir tecavüz ihtimali karşısında, Balkan devletlerinin müşterek menfaatleri vardır. Bu menfaat aynıyeti, Balkanlar arasında eski kavgaları ve niza mevzularını teskine yardım etmiştir.

Yugoslavyanın mı, yoksa Romanyanın mı daha ziyade tehdid altında bulunduğunu söylemek kabul olmamakla beraber, her ikisinin de kuvvetin birlikte olduğunu anlamış buldukları muhakkaktır.

Bulgaristanın vaziyeti

Bulgaristan, Balkanlarda, mükemmel bir devlet adamı rolü oynamaktadır. Bulgaristan, Balkanların üzerinde dolaylı olarak tehlike bir hakikat olduğu takdirde hareket serbestisini muhafaza için, metalibatını simdilik bir tarafa bırakmaktadır.

Eski müttetikli Türkiyenin müzaharetiler Bulgarlar pek muhtemel olarak, 1914-1918 devresindeki rollerinden çok başka bir rol oynayacaklardır.

Elemler, tehdidin tam ağızında bulunmakla beraber, müttetiklerin garantisini halzirdir ve Balkan grupunun diğer azası ile muahedelere bağlı dostane münasebetler idame etmektedirler. (a.a.)

Millî Şef ile Prens Pol arasında teati edilen telgraflar

Ankara 3 (A.A.) — Yugoslav naibi prens Paul'un yıldönümü münasebetiyle aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Altes prens Paul Karageorgeviç Yugoslav naibi

Belgrad Alteslerinin yıldönümü münasebetiyle kendilerine harzretli tebriklerimi ve şahsî saadetlerle sarayının refahı hakkında samimî temennilerimi bildirmek benim için büyük bir memnuniyeti mucibidir.

İsmet İnönü

Ekselans İsmet İnönü Reiscümbur

Ankara Ekselanslarının iyi temennileri beni hassaten mütehasis etmiştir ve kendilerinden müheyyic minnettarlığımı kabul etmelerini rica ederim.

Bitarafların tedbirleri

Londra 3 (Hususî) — Muhtemel tehlikelere karşı bitaraf memleketlerde alınan tedbirler, gittikçe sıkılaşmaktadır.

Romanyada, yeniden 280 Alman turisti hudud haricine çıkarılmıştır. Romanın Sakson Alman'arile Meskün mıntakasında da, bazı yerliler tevkif edilmişlerdir. Bunlar, Alman sübay oldukları anlaşılın bazı kimseleri evlerinde saklamışlardır.

Bükreşte, bir evin mahzeninde, Alman'ar tarafından kurulan gizli bir tel-siz istasyonu da meydana çıkarılmıştır.

Belçikada

Belçikada ise, Alman hududu yakınında, Ex-la Chapelle civarında bir evde, bir yabancı orduya aid 300 askerî üniforma meydana çıkarılmıştır.

Belçika ile Almanya arasında yapılan nakliyat, bilhassa köylülerin arabalarla yaptıkları günlük süt nakliyatı sıkı bir kontrola tâbi tutulmuştur. Çünkü, mevzu bahis askerî üniformaların süt güğümleri içinde Belçikaya getirildiği tahmin edilmektedir.

Bugün

Hatıralar arasında

YAZAN

Ustad

Halid Ziya Uşaklıgil

(Bugün 6 ncı sayfada)

Her ağızda üç sual

- 1 — İtalya harbe girecek midir, yoksa son tavır ve hareketlerle Almanya'ya Norveçte yardım etmek mi istedi?
- 2 — Müttetikler Norveçte bundan sonra neler yapabilirler ve neler yapmaları lâzımdır?
- 3 — Müttetiklerin Trondheim mıntakasından çekilmeleriyle Almanların edebilecekleri ifadeler nelerdir?

"Son Posta",nın askerî muharriri

Emekli general H. Emir Erkilet

Bugün 5 inci sayfamızdaki yazısıyla bu suallere cevap veriyor

Frengiyi beş günde tedavi çaresi bulundu

(Bastarafı 1 inci sayfada)

günde tamam şifa temin etmiştir. Arsenoxide ile frengiyi tedavi etmek usulü 1910 senelerine doğru Almanya'da Dr. Paul Ehrlich tarafından tecrübe edilmiş de, o vakit bu ilâcın kolay ve ucuzca imal edilmesi mümkün olmadığından, Dr. Ehrlich bu mahlûlden sarfı nazar ederek salvarsan ve neosalvarsan terkibiyle tedavi usulünü kabul etmiştir. Fakat bu ilâcın içindeki zehir kuvvetinin fazlalığı yüzünden hastalara tatbiki ancak uzun fasillarla mümkün olmasından, tedavi müddeti birden iki seneye kadar sürmekte idi. Bu mahzurlara karşı bir çare bulmak arzusu ile Columbia Üniversitesi profesörlerinden Dr. Harold Thomas Hyman tetkikata başlıyarak üç senelik bir sayden sonra bazı müsbet neticeler elde etmiş, bunun üzerine kendisine Mount Sinal hastanesi frengi mütehasısı Dr. Louis Chargin, ve William Leifer iştirak etmişlerdir. Frenginin 5 günde tedavisi işte bu üç Amerikalî âlimin gayretleri sayesinde mümkün olmuştur. Bu gayretli fen adamlarının meydana getirdikleri usulü tedavinin frengili hastalar üzerine tatbiki Amerika'da tanınmış tıp mütehasıslarından mürekkep bir heyet fenniye tarafından yakından takib edilerek gerek ilâcın tesiri ve gerekse hastaların tedavisi esnasında geçirdikleri istihaleler büyük bir dikkatle tesbit edilmiş ve tahakkuk eden müsbet neticelerin tamamıyeti bu suretle de isbat olunmuştur.

Frengiyi karşı kazanılan bu kat'i galebenin esas noktası hastanın kan cereyanını 5 gün mütemadiyen arsenoxide damlalarla darbelemektedir. Dr. Chargin'in bu tetkique için kullandığı tâbir «speed shock» «sürat darbesi» dir.

Beş gün içinde hastanın kan damarlarında toplanan arsenik miktarı vasatı insanın vücudünde malik olduğu kan miktarının 3 milyonda bir nisbetine çıkar ve ancak o zaman spirochetes denilen frengi mikrobları mahv olur.

Dr. Rice tarafından bugün verilen izahata göre, şimdiki elde edilen bu beş günlük frengi tedavisi daha tekâmül etmiş bir tetkique yardımı meydana getirilmeye kadar ancak frengi hastanelerinde tatbik edilebilecektir.

Sabahtan Sabaha

Müşteri bulamadıkları için tekrar denize atılan dört bin torik balığın hikâyesi İstanbul balıkçılarını ağılatmış. Haklıdır. Elindeki serveti avuç avuç etrafa serpen tabağta ve tarihte mecnun derler. Fakat şuuruna sahib olarak bu hareketi yapanları kimse itham edemez. Ancak balıkçılık san'atındaki cehaletimize başlıyoruz. Beş eski bir Boğaziçiyim ve Boğaziçi dünyanın en zengin balık geçididir. Fransa ve İtalya gibi balıkçılıkta az çok ileri gitmiş memleketlerde balıkçılığı bilmezler. Bu memleketler balıktan yana çok fakir olmalarına rağmen bu işin icab ettirdiği fenni tesisatı çok evvel kurmuşlar, balıkçılığın teknik tarafını bulmuşlardır. Halbuki elde ettikleri balık kalitesi bizimkilerle kıyas edilmeyecek kadar kötüdür. Unutmayalım ki Boğaziçi balığı dünyanın en leziz balığıdır. Burada denize attığımız torikleri İtalyanlar alıp lüks konserve yapıyor ve Amerika'ya satıyorlar. Bize gelen ve ton adı verilen konserveler ise gene bizden giden oridnos balığının etlerinden yapıyor ki biz bunun tazesini ağızımıza koymuyoruz. Yunus balığı kadar mefret bir şeydir.

Gelelim Boğaziçi balığının tutunmuş ve satılış tarzına: Vasıtalar gayet iptidai ve adidir. Avcılığı baht ve talihe bağlıdır. Satışı ise bir takım şart ve kayıtlara tabidir. Boğaziçililer balığı daima İstanbuldan alıp götürmeğe mecburdurlar. Şehir halkı balığı taze yemekten mahrumdur. Çünkü tutulan balık esnaftan madrabaza, madrabazdan balıkhaneye, balıkhaneden müzayededen gene madrabaza, oradan satıcı esnafa, oradan da müşteriye gelinceye kadar iki defa gün batır ve doğar. Netice şu: Boğaziçi bir balık hazinesi olduğu halde ne İstanbul halkı ucuz ve taze balık yiyebilir ne de balıkçı esnafı para kazanabilir. Ne memleket bu serveti standartize halde ihraç edebilir ne de hükümet bu muameleden istifade edebilir. Dedim gibi orkinos leşleri İtalyada konserve yapıp bize gelir ve biz de bakıldan alıp ağızımıza yeriz.

Çaresi: Kanaatime göre balıkçılığı esnaf işi olmaktan kurtarmak ve balığı taze veyahud mamul halde memleket içinde ve dışıda sürecek tesisatı yapmak.

Siyaset ALEMİNDE

Müttetiklerden yeni hareketler beklenir

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Gerek Norveçte Tnodjem mıntakasından müttetik kuvvetlerin geri çekilmesi ile hâsıl olan askerî, gerek cenubda İtalyanın gösterdiği olduğu bazı temayülattan doğan siyasi vaziyetler icabı olarak harb ve binnetice beynelmilel durum son derece nezaket peyda etmiştir. Umumi ahval ile beraber Norveçteki hususî şeraite dair Avam Kamarasında beyanatta ve izahatta bulunan İngiliz başvekilî Mister Çemberlayn bunu sarîh bir surette ifade etmekten çekinmemiştir. Gene bu beyanattan anlaşılacağına göre bu bir hafta içinde bazı mühtem askerî hareketin vukuuna intizar etmek lâzımdır. Mahal tayin etmeksizin ehemmiyet ve şümülüne de hic işaret edilmeden sadece şöyle temas edilerek kaydedilen bu müsavver hareketin hangi istikametlere müteveccih olarak yapılabileceği cidden merak uyandıran bir hâdisedir. Bundan da tahmin edilebilir ki müttetik devletler, Norveçte Almanyanın rahat rahat yerleşmesine müsaade etmemek kararındadırlar. Fakat Avrupa haritasına göz gezdirildiği zaman Almanya'yı matlûb derecede müteessir edebilecek herhangi bir noktada bugünden yarına bir harb cephesi bulup tesbit etmek kolaylık mümkün görünmüyor. Maamafih Norveç hareketinin başlamasına takaddüm eden haftalar içinde yalnız askerlik işinden anlamamakla mazur olan siyasil'ler değil, bu gibi ahvale yakından vakıf olması lâzım gelen mütehasis askerler datı iki taraf arasında garb cephesinden başka bir temas ve mücadele şahnesi görmemişlerdir. Bir mayın dökme hâdisesi, muhtemel bir ihraç korkusu birdenbire hadisata deşetli bir hız verdi. Koskoca bir yarımada, bugünden yarına kan ve ateş içinde kaldı. Yakın maziye aid bu hâdiseye gözönünde durdukça, Avuranın herhangi nevrâljik noktasında tutusabilecek olan bir kıvılcım, tatlı yukuşundan sabah erken gözlerini açan bütün insanların mühim emri vakiller karşısında bırakabilir. Demek oluyor ki önümüzdeki günler son derece ciddi vakayile malâmalıdır. Buna münzam olarak İtalyanın elân tavazzuh etmemiş olan vaziyetini de hesaba katarsak vukuatın inkişaf istikametleri bir parça sîsli de olsa, gözümüzün önünde şekillenebilir.

Selim Rağıp Emeç

Hitlerin yeni Alman sübaylarına hitabesi

Berlin 3 (A.A.) — Hitler bu sabah Sportpalatz'de orduya yeni iltihak eden 6 bin kara, deniz ve hava sübaylarını önünde bir nutuk söylemiş ve cephe Alman milletinin mevcudiyeti için harbeden Alman sübayının vazifelerinden bahsetmiştir.

Taksimde bir dükkânda kaçak eşya bulundu

Dün gece Taksimde Hayik isminde bir tütüncünün dükkânında yapılan araştırmada bir miktar kaçak tütün ve içki bulunmuş, dükkân sahibi yakalanmıştır.

Talisiz Balıklar

Müşteri bulamadıkları için tekrar denize atılan dört bin torik balığın hikâyesi İstanbul balıkçılarını ağılatmış. Haklıdır. Elindeki serveti avuç avuç etrafa serpen tabağta ve tarihte mecnun derler. Fakat şuuruna sahib olarak bu hareketi yapanları kimse itham edemez. Ancak balıkçılık san'atındaki cehaletimize başlıyoruz. Beş eski bir Boğaziçiyim ve Boğaziçi dünyanın en zengin balık geçididir. Fransa ve İtalya gibi balıkçılıkta az çok ileri gitmiş memleketlerde balıkçılığı bilmezler. Bu memleketler balıktan yana çok fakir olmalarına rağmen bu işin icab ettirdiği fenni tesisatı çok evvel kurmuşlar, balıkçılığın teknik tarafını bulmuşlardır. Halbuki elde ettikleri balık kalitesi bizimkilerle kıyas edilmeyecek kadar kötüdür. Unutmayalım ki Boğaziçi balığı dünyanın en leziz balığıdır. Burada denize attığımız torikleri İtalyanlar alıp lüks konserve yapıyor ve Amerika'ya satıyorlar. Bize gelen ve ton adı verilen konserveler ise gene bizden giden oridnos balığının etlerinden yapıyor ki biz bunun tazesini ağızımıza koymuyoruz. Yunus balığı kadar mefret bir şeydir.

Çaresi: Kanaatime göre balıkçılığı esnaf işi olmaktan kurtarmak ve balığı taze veyahud mamul halde memleket içinde ve dışıda sürecek tesisatı yapmak.

Bushan Cahid

Şehir Haberleri

Belçikadan üç bin ton demir getiriliyor

Dolmabahçe stadi, Şişli hastanesi, Ticaret sarayı, Florya plajlarındaki inşaat getirilecek demirle temin edilecek

Belçikadan getirilmesine müsaade edilen demir miktarı üç bin tondan ibarettir. Bu husustaki müsaade Merkez Bankasına verilmiş olduğundan ilk demir partisi Belçikadan yola çıkarılmak üzere. Belçika demirleri kâmil İstanbul belediyesine aiddir.

Belediye, demirsizlik yüzünden mühim inşaatla bir türlü başlayamamakta idi. İlk demir partisi limanımıza gelince bu inşaatla derhal başlanacaktır. Demir ithaline müsaade edilmiş olduğundan, belediye inşaat için bir program hazırlamıştır.

Dolmabahçede yapılacak stadyumun inşası, demiri belediye tarafından temin edilmek üzere müteahhid Abdülkadir ve Sadıkdalere ihale edilmiştir. Stadyum inşası için 600 ton demire ihtiyaç vardır. Belçika demirlerinden 600 tonu stadyum inşasını üzerine alan müteahhidlerin emrine verilecektir.

Şişli'deki modern hastanenin inşaatına ihale muamelesi ancak Haziran ayı içinde kabil olacaktır. Hastanenin demiri de stadyumun inşasında olduğu gibi belediye tarafından temin olunacağından üç bin ton demirin 150 tonu hastanenin müteahhidine terkedilecektir.

Elektrik, tramvay, tünel idaresinin haricden alacağı malzeme için bankada dört milyon lirası biriktirilmiş. Belçikadan demirler peşin para ile alınacağından bankada biriken dört milyon liranın mühim bir kısmı buraya tahsis edilecek. En fazla iki ay sonra üç bin ton demir kâmil şehrimize getirilmiş olacaktır.

Projesi tekemmül eden Eminönü'ndeki vakıflar ticaret sarayının da demir mevcut olmadığından inşasına geçilemiyordu. Vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar ticaret sarayının demir ihtiyacını Belçikadan getirilecek demirlerden temin imkânını arıyacaktır.

Geçen Pazar Floryaya olan rağbet

her senekinden fazla idi. Belediye rağbeti daha fazla arttırmak için Florya plajını modern hale koymak zaruretinin hissetmiştir. Floryadaki inşaatla da Belçika demirlerinden istifade olunacaktır.

Belediye, süt fabrikasının inşasını bir müddet sonraya bırakmıştı. Demir sıkıntısı kalmamış olduğundan talib çikarsa süt fabrikasının inşası imkânları da aranacaktır.

Üç bin ton demirin mühim bir kısmı elektrik ve tramvay tesisatının tevsiine harcanacaktır. Her iki idarenin ihtiyaçları tesbit edilmiş olduğundan demirler gelmeğe başladığı tarihten itibaren ıslahata geçilecektir. Elektrik, tramvay, tünel idaresinin yıllık kârı üç milyon liraya yakındır. Kârın üç sene evvelki tesisatın tevsiine harcanacak, üç senenin hitamından sonraki kârı şehrin imarına çarşılacaktır. Belçikadan teminine muvaffak olunan demirlerle üç senelik ıslahata başlanılabileceği gibi bitirmek de kabil olacaktır. Elektrik ve tramvaydan elde edilen kârın şehrin imarına sarfedilebilmesi için üç senelik ıslahatın ikmalî lazım gelmektedir. Belediye ıslahata bir an evvel başlamak, bitirmek ve müteakiben de işletmenin kârını imar işlerine sarfetmekte isticlal göstermektedir.

Müteferrik:

Ecnebi artistler 'en 60'ı vize aldı

Memleketimizi terke mecbur kalan ecnebi artistlerden dün akşama kadar emniyet müdürlüğüne müracaat ederek vize alanların sayısı altmışı bulmuştur.

Vize tarihinden itibaren on beş gün içinde gitmeğe kanunen mecbur olan bu artistler birkaç gündenberi deniz ve kara yollarla birer ikişer memleketimizi terketmektedirler.

Şehir Meclisi Dün toplandı

İstanbul Şehir Meclisinin dünkü cel-sesine İstanbul vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar riyaset etmiştir. İlk okul öğretmenlerine verilecek mesken bedeli, gazino ve kuraathanelerdeki radyolardan alınacak resim hakkındaki teklifler aid oldukları encümenlere havale olunmuştur. Beyoğlu kazası dahilindeki Fakir, Şebek ve Maymun sokaklarının isimleri değiştirilmekte idi. Azadan biri: — Sokaklara tarihi kıymeti haiz büyük ölümlerin isimlerini koyalım demiştir. Meclis, büyük ölümlerin isimlerinin şehrin büyük caddelerine verilmesinin doğru olduğu kanaatinde izhar etmiştir.

Bilâhare belediye zabıtası talimatnamesinin müzakeresine geçilmiştir. Dün kabul edilen hükümlere göre fırınların un depoları, harman ve hamur yerleri birbirinden kârgir ve sıvalı bölmelerle ayrılmış olacaktır. Zemin mermer, fayans, karosiman veya karo mozayik ile döşenecek, zeminin münasib yerlerinde mecraya ve umumî mecraya olmayan yerlerde sabit veya sepişik çukurlara bağlı ıskaralı ve sifonlu delikler bulunacaktır. Fırınların iç tarafları senede iki defa a-çık renkte badana yapılacaktır.

Un çuvalları fırınların un depolarında ızgaralı tahtalar üzerine etiketleri görünecek surette depo edilecektir.

Francala fırınlarında ekmeğe ve ekmeğe fırınlarında francala yapmak ve satmak ve francala fırınlarında ekmeğe bu bulundurmaya yasaktır. Zahir borsaından geçmiyen unlar fırınlarda bulundurulmayacak, ekmeğe, francala ve çavdar ekmeğine yağ ve bulamaç sürülmeyecektir.

Şehir Meclisi Salı günü toplanmak üzere dünkü toplantısına nihayet vermiştir.

Üç yaşında bir çocuk kibritle oynarken yandı

Dün Kasımpaşada küçük bir çocuğun feci bir şekilde yanarak ölmesi neticesiyle müessif bir kaza olmuştur.

Kasımpaşada Kulaksız mahallesinde Mandıra sokağında oturan Ahmedin üç yaşlarındaki oğlu Salih, dün annesinin başka bir işle meşgul bulunduğu bir sırada odada kibrit kutusuyla oynarken birden kibritler ateş almış, bu yüzden üstündeki elbise tutuşarak yanmağa başlamıştır.

Vücudünü alevler istilâ eden küçüğün feryadına annesi koşmuşsa da ateşi söndürmekte güçlük çekmiştir. Bu feci yanma neticesinde muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanan Salih, tedavi edilmek üzere derhal hastaneye kaldırılmışsa da bir müddet sonra ölmüştür.

Hâdise etrafında zabıta tahkikat yapılmaktadır.

Anadolu Fenerinde bir motör battı üç kişi boğuldu

İzmit limanına mensub Ahmed kaptanın idaresindeki otuz iki tonluk deniz motörü evvelki gece Anadolu Feneri önlerinde birdenbire fırtınaya tutulmuş ve dalga'ların tesiriyle civardaki kayalara çarparak parçalanmıştır. Motörde bulunan yedi tayfadan Mustafa oğlu Mehmed, Ahmed ve Hasan adlarında üç kişi boğulmuş, diğerleri bin müşkülâta sahile çıkabilmişlerdir. Bu feci kaza etrafında liman ve zabıta tahkikat yapılmaktadır.

Kiralık Köşk

Kızıltoprakla Kalamış arasında ötü tramvay caddesine ve arkası Kalamış koyuna bakan büyük bahçe içinde bütün konforu haiz biri beş ve diğeri yedi odalı iki köşk mobilyalı veya mobilyasız olarak kiralıktır. Arzu edenlerin Kızıltoprak Bağdad caddesinde 128 numaraya müracaatları.

Satılık Motör

12 kişilik. 7 mil yolu var. Benzinle işler 400 lira. Müracaat. Telefon 40610

Bugün iPEK Sinemasında

KAHKAHALARLA GÜLMEME HAZIRLANIN

OLIVER HARDI

tarafından harikulâde bir surette yaratılan

TÜRKÇE SÖZLÜ

FİL DOKTORU

Büyük taklidli komedi.

Filme ilâve olarak: İngiliz ordusu nasıl hazırlanıyor. Nasıl yetiştiriliyor. Majeste kralın önünde yapılan resmi geçitler (3 kısımlık büyük harb filmi) ve yeni FOKS DÜNYA haberleri.

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtli matinelere

SARAY SINEMASINDA

Salonu baştanbaşa dolduran seyirciler; Gülüyor... Eğleniyor... Alkışlıyor... Ve hayrette kalıyor... Çünkü: Sinemanın en şık, en şen ve en parlak çift artisti

GARY GRANT ve CONSTANCE BENETT

Aşk maceralarının en güzel ve en sevimsiz olanı

GÖRÜNMEYEN ADAM ARAMIZDA

Fransızca sözlü filmlerinde neşe ve kahkaha saçıyorlar. Görünmeyen aşkların sırrını, yalnız aşık olanlar anlayacaklardır.

İlâveten: FOKS JURNAL son dünya ve harb havadisleri

Bugün saat 12 ve 2 de tenzilâtli matinelere.

diğer saatler saat 4 ve 9 da

Bugün SÜMER Sinemasında

Dans, caz ve musiki filmi olup güldüren ve dansettiren

Çılgın Gençlik

Şaheserinde KEN MURAY - KATHLEEN KANE'nin Meşhur TED WEEMS caz ve DANSÖRLERİNİN iştirakle yaratılan ve bütün modern dansın parlaklığını sinema perdesine aksettiren Yeni SWING dansını göreceksiniz.

Görülmeğe şayan danslar... Dinlenmeğe seza şarkılar..

İlâveten: EKLER JURNAL son dünya ve harb havadisleri.

Bugün saat 1 de tenzilâtli matine

İhtirasın ateşi... Aşkın kudreti... Kıskaçlığın ızdırabile gerçelelenen büyük Fransız filmi

ASYADA KOPAN FIRTINA

«Cebelüttrak casusu», «Don kazakları» filmleri kahramanı

ROGER DUCHENE'nin

CONRAD VEIDT-SESSUE HAYAKAWA - MADLEN ROBENSON - MIŞİKO TANA - NAKA GİBİ BUYUK yıldızlarla yarattığı

Sonsuz bir heyecan kaynağı... Baş döndüren bir avantürün romanıdır.

Bu Şaheser bugün **LALE** Sinemasında

Programa ilâve olarak:

- 1 — Mütteliklerin havada, denizde, karadaki harb hazırlığı 1000 metrelük muazzam türkçe film
- 2 — Yeni Paramount Jurnal Norveç deniz harbi

Bugün 1 ve 2.30 da tenzilâtli matinelere.

Beyazıtta

MARMARA

Yıldızların eşsiz son süksesi

TAYRONE POWER

ve

LORETTA YOUNG

un

İKİNCİ BALAYI

ile

CLARCK GABLE ve

NORMA SHEARER

in

TATLI HAYAL

devam ediyor.

MİLLİ

ALEMDAR

20 nci asrın genç ve sevhâr vahşi ormanlar mabudu

JONE WEISSMÜLLER'in

Son dehasını gösterdiği

TARZAN MAYMUN ADAM

Türkçe Sözlü

Göz kamaştırıcı filmi seyrediniz.

Ayrıca: IVONNE PRINTEMS ve P'ERRE FRESNEY'in bir harihası

ÜÇ VALS

Bugün Saat 18.30 da

SARAY SINEMASINDA

Riyaseti Cümhur

Filarmonik Orkestrasının

HALK FİATLARLA SON KONSER

Fiatlar: 100, 70 ve 50 kuruş

Yeni Program

TIYATROLAR

NAŞİD SAHNEDE

Naşid - Cemal Sahir gecesi

9 Mayıs Perşembe Fransız tiyatrosunda Naşid Mısır prens rolünde göreceğiz. Büyük varyete topluluğu en meşhur okuyucular. Cemal Sahirin en güzel operetlerinden — Meşgul serseri — maestro Jorj orkestrasi

Dün vilâyette yapılan

Pazar günü Bakırköyünde yapılacak nüfus tahriri hakkında son kararı vermek üzere, dün vilâyette Başvekâlet istatistik umum müdürü Celâl, İstanbul valî muavini Halûk Pepeyi, Bakırköy kaymakamı ve şube müdürlerinin iştiraki ile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıdan sonra valî muavini Halûk bir muharri-rimize şunları söylemiştir:

— Sayıma Pazar günü tam saat sekizde başlanacaktır. Sayımın bittiği fabrika düdüğü ile ilân edilinceye kadar hiç bir kimse bulundugu yerden dışarı çıkmıyacağı gibi, İstanbul cihetinden banliyö trenine binmiş olanlar da sayım neticesine kadar vardıkları istasyonda bekleyeceklerdir. Bu itibarla halkın yiyecek ihtiyacını yarından temini lâzımdır. Ancak sayımın kısa bir zamanda bitmesi için lâzım gelen hazırlıklar yapıldığından fazla ihtiyat ve telâsa lüzum yoktur. Ölüm ve doğum gibi acil vaziyetler için dairelerce nöbetçi ebe ve doktor bulundurulacağından ihtiyaç halinde evin ö-

toplantıdan bir intiba

nünden geçen her memura bu hususun haber verilmesi veya telefon edilmesi icab eder.

Sayımın pek kısa bir zamanda yapılabilmesi, halkın evine gelecek sayım memuruna kolaylık göstermesiyle mümkündür. Üçüncü sayım devresini geçiren sayım Bakırköy halkına sayım talimatnamesine riayetsizlikten doğacak mes'uliyetten bahse lüzum görmüyorum. Haric kazalarda bulunan Bakırköylülerin yarından evlerine dönmelerini ve başka bir kazaya ayrılmamalarını rica ederim.

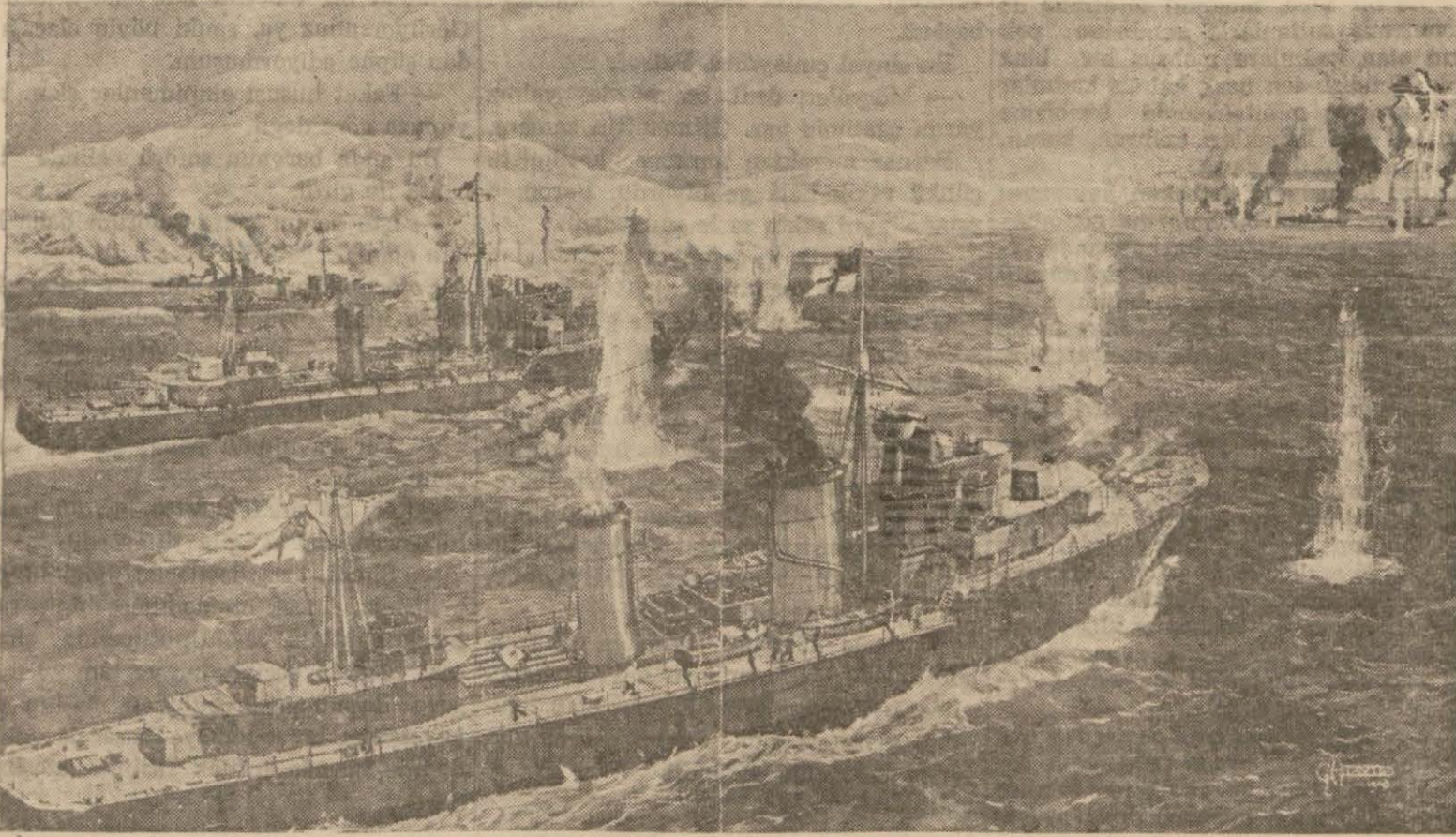
Umumi nüfus sayımına hazır olmak üzere Pazartesi günü öğleden evvel Eyüb kazasında bir toplantı yapılacak, toplantıda dağılık bir halde bulunan Eyüb kazasının tahriri hakkında konuşulacaktır. Toplantıda bulunacak olan Başvekâlet istatistik umum müdürü Celâl, valî muavini Nihad ve belediye şube müdürleri saat 16 da vilâyette tekrar toplanacak, Bakırköy sayımında alınan neticeler üzerinde bir konuşma yapacaklardır.

Şimdi ne olacak?

Norveç ve Akdenizdeki vaziyeti tetkik

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

İngiliz ressamları ikinci Norvik muharebesini bu şekilde canlandırıyorlar

İngiliz başvekilinin, Norveçte, Trondheim bölgesinin cenub taraflarında hareket eden İngiliz kuvvetlerinin Andalesnesten gemilere bindirildiği hakkında. Avam Kamarasında yaptığı beyanat, Norveçte Almanlarla müttefikler arasında Dombas etrafında hâlâ muharebeler olduğunu zannedenler için müthiş bir sürpriz oldu.

Muhterem Bay Çemberlayn İngiliz kut'alarının Andalesnes bölgesini tamamile tahliye ettiklerini tam bir metanetle söylerken bu hareketin sebep ve zaruretlerini de hayret ve takdire değer bir vuzuha anlattı. O, aynı zamanda Norveç hareketinin menşelerine temas ederek kısa bir tarihte de yaptı. Bunlar, Çemberlayn'ın nutkunda toplu ve sarfih olarak söylendikleri için tekrar ve tavahiz istemezler.

İngilizler Trondheim bölgesinin cenub tarafını tahliye etmekle Norveçte Almanlara karşı takib ettikleri bir hedefi terk etmiş oldular. Bu hedef, Trondheimdeki Alman kuvvetlerini şimalden (Namsos cihetinden) ve cenubdan (Andalesnes tarafından) ihata ederek esir etmek ve neticede pek mühim bir sevkulceyi nokta olan Trondheimi zaptetmekti.

Trondheimin zaptı - Çemberlayn'ın dediği gibi - «Norveçlilere mümkün olan bütün yardımda bulunmak, Almanların Norveçin cenubundan ayrılmasını geiktirmek ve buna mâni olmak, Norveç kraliçesi Norveç hükümetinin selâmetini ve himayesini temin etmek» hedeflerine müttefiklerin süratle ulaşmalarını mümkün kılacaktı. Fakat bu mümkün olamamıştır. Çünkü Almanlar Norveçte takadüm etmişlerdi. Müttefikler de, Alman uçak hücumlarının şiddetli tesir ve mümanaaati sebebiyle Andalesnese kâfi büyük kuvvetler getirememişlerdi.

Müttefikler Trondheimi zaptedememekle Norveçteki hedeflerinden acaba külliyen vazgeçmişler midir? Çemberlayn'ın ifadelerinin dikkatle takib ederseniz İngilizlerin aynı hedefleri başka yollarından takibde devam edecekleri anlaşılır. O şöyle demiştir: «Trondheimi işgale muvaffak olmamaklığımız keyfiyetinden ailelâcele hüküm çıkarmak istiyenlere şunu söylemek isterim: Norveç muharebesinin neticelerine aid bir müvazene yapmak henüz mevsimsizdir. Bu muharebenin ilk safhası henüz bitmemiştir...»

Bu sözler gösteriyor ki müttefikler Norveçten büsbütün el çekecek değildir. Çünkü bu takdirde vâdolunduğu gibi, «Norveçlilere mümkün olan bütün yardımda bulunulmaması ve «Norveç kraliçesi Norveç hükümetinin selâmeti ve himayesi temin» edilmemiş olur.

dan sonra ne yapabilecekleri meselesi gelir. İngiliz kuvvetleri Andalesnesten çekildikten sonra Namsos bölgesinde zaten denizle Snasa mevki arasında sıkışıp kalan Fransız, İngiliz ve Norveç dağ ve kayak müfrezelerinden mürekkep zayıf müttefik kuvvetin bu şekilde o mantakada mevcudiyetini idame etmesinde artık ne bir hedef ve ne bir maksad kalmadığı için onun da vapurlara binip çekilmesi icab etmektedir. Çünkü aksi takdirde çok faik Alman kuvvetleri tarafından mağlûb edilerek denize dökülmesi muhtemeldir. Meğer ki Andalesnes kuvvetlerinin Namsosa çıkarılmaları buradaki müttefikler müfrezesi takviye edilmiş olsun.

Filvaki böyle bir takviye müttefiklerin, Namsos bölgesinde, daha bir müddet mevcudiyetlerinin idamesini mümkün kılar; ancak netice itibarile müttefiklere hiç bir fayda temin etmeyeceği için Namsos kuvvetlerinin takviyesinden ziyade bunların da gemilere irkâb edilerek çekilmeleri memuldür.

Fakat İngilizlerin Narvikten çekilmeleri için hiç bir sebep yoktur. Onlar bu muntakada, Norveçin cenubundaki Alman kara kuvvetlerinin taarruzlarından emin olarak kalabilirler ve bu suretle Norveçin Narvik - Tromsø şimal bölgesine hâkim bir vaziyet idame edebilirler. Ancak bunun için Narvik bölgesindeki müttefik kuvvetin Andalesnes veya Namsos müfrezelerle takviye edilmesi ictiza edecektir. Bu takdirde, üç haftadan ziyade bir zamandanberi Narvikte münferid bir vaziyette kalmış olan Alman müfrezesi de ya İsveçe geçer veya esir olur ki her iki şıkda müttefikler kendi hesabalarına - ufak olsun - bir muvaffakiyet kaydettirmiş olurlar.

Müttefiklerin Narvikten çekilmemeleri ve bilâkis burasını takviye etmeleri için şu sebebler varid gibi görünür:

1. Çemberlayn'ın dediği gibi, Norveçte yardımda devam.
 2. Norveç hükümetinin ve Norveç kraliçesinin selâmetini temin.
 3. Almanların Narvik madenlerine hâkim ve sahib olmalarına mümanaaat.
 4. Bu madenlerden, kabilsa, müttefiklerin istifade etmelerini temin.
 5. Nihayet müttefiklerin askerî ve siyasi prestijlerini vîkaye.
- O halde bundan sonra müttefiklerin Norveçte yapabilecekleri şey Norveçin şimalinde kalmak ve burasını ellerinde tutmaktır.

Almanların yapacağı şeye gelince bunlar da pek aşikârdır:

1. Cenub ve orta Norveci bütün düşman ve silâhlı Norveç elemanlarından te-

2. Almanlara sadık Norveç elemanlarından mürekkep yardımcı yerli kuvvetler teşkil ve asıl Alman kuvvetlerini mümkün merite korumak ve tasarruf etmek.

3. Norveç demiryollarını ve kara yollarını süratle tamir ve islah ederek ve Norveç maden ocakları ile sanayiini faaliyetine getirerek bunlardan ve Norveçin ziraat ve orman mahsullerinden azami istifade etmek.

Almanların, Norveçe tamamen hâkim olmaktan elde edecekleri diğer bir fayda da Norveçten başka İsveçin de bütün demir, diğer maden ve selliloz gibi muhtelif mahsullerini sırf kendilerine hasrederek müttefikleri bunlardan mahrum etmektir.

Bunlardan başka Almanlar, Norveç uçak alanlarından uçuracakları uçak filolarile İngiliz tersanelerini, İngiliz deniz üslerini ve İngiliz harb ve ticaret gemilerini daha bir kolaylıkla tacz imkânına malik olacaklardır. Fakat eğer İngilizler Narvik bölgesini terketmezler ve burada bir hava üssü kurabilirlerse, Almanların Norveç cenubundaki Stavanger hava üssüne yakından taarruz imkânını muhafaza edebileceklerdir.

İşte Norveçte müttefiklerin Trondheim cenubundan çekilmelerinin neticeleri bunlar olabilir.

Fakat müttefiklerin Akdenizde almalı lüzum gördükleri tedbirlerin neticesi acaba bir İtalyan harbine de münferid olacak mıdır? Biz bunu muhtemel sanmıyoruz; ancak bu münasebetle şunu söyleyelim ki, İtalyanlar son tavrı ve hareketlerle Almanlara kıymetli bir yardımda bulunmuşlardır. Çünkü bu tavrı ve hareketin İngilizlerin Andalesnesi, yani bütün cenubi ve orta Norveç Almanlara terketmelerinde hiç bir rol oynamamış olmasını kabul etmek güç olur.

H. E. Erkilet

Altın 1920 kuruşa yükseldi

Bir müddettenberi bir hayli düşmüş olan altın son iki gün zarfında yeniden yükselmiştir.

Bu defaki yükseliş harb başlangıcındanberi vâsıl olmanın en yüksek seviyesine ulaşarak 1920 kuruş olarak kaydedilmiştir.

Dün alâkadarlar nezdinde yapmış olduğumuz tahkikata göre altının daha ucuza olduğu zamanlarda altından mamul ziynet eşyasına halk fevkalâde rağbet göstermekte iken fiyatların yükselmesi üzerine talebler azalmıştır. Aynı suretle sikkeler halinde altın alım satımı da hemen

Hâdiseler Karşısında

ŞUNDAN BUNDAN

Çatlayanlar

Evvelki günlük gazeteler sebze ve meyva halinde çatlaklar husule geldiğini yazmışlardı. Dünkü gazeteler de mezbahe duvarlarının çatlamış olduğunu yazdılar.

Her ikisi de hasedden çatlamış olcaktadırlar:

Görünüşte sebze ve meyva hali komşu çatlatan bir yapıydı. Mezbahe onu görünce çatladı.

Sebze ve meyva hali de, mezbahayı görüyordu. Mezbanın bir kapısından canlı keçi giriyor, öbür kapısından kesilmiş kıvrık çıkıyordu. Halbuki sebze haline giren kabak gene kabak olarak çıkıyordu. Karpuz olamıyordu. Hal komşusunun kendisinde olmayan bu hususiyetini kuskandı ve çatladı.

İslah için

Dünkü gazetelerden birinde şu serlevhayı gördüm:

«Membra sularının ıslahı.»

Düşündüm:

— Acaba bunun için de Taşdelen, Karakulak, Göztepe sularından anladığı iddia edilen bir ecebî mütehassısı mı getireceklerdir?..

Bıçaklı misafir

Kumkapıda oturan Hasanın evine Ha-

sil isminde biri misafir gitmiş, ve Hasanı bıçakla yaralamış:

Bir hikâyeyi kısaca anlatayım:

«Çölde bir Arab, diğer bir Arabın atını eline geçirmek istemiş. Yaralı taklidi yapıp yere yatmış. At sahibi Arab atından inmmiş, yaralı taklidi yapmış, bindirmiş. Yaralı taklidi yapan ata biner binmez, atı koşturmaya ve kaçmaya başlamış. Öteki bağırması:

— Ya seydi, at senin olsun, fakat sakın bu vak'ayı kimseye anlatma, günün birinde hakiki bir yaralıya rısayın da olsa, yaralı taklidi yapıyor, diye düşünür, ve onu atına bindirmez.»

Ne fena oldu da gazeteler bu haberi yazdılar... Kim bilir belki bundan böyle, bıçak çekip beni yaralamaya gelmiştir, diye birçok kimseler Tanrı misafirine kapı açmıyacaktırlar.

Yazlık sahne

Takmiş bahçesi yazlık sahnesinin inşası münakasaya konulmuş.

Boşuna emek ve boşuna masraf:

Buz bulunmayan mahallelerdeki factalar, Pazar günleri yer bulunmayan vapurlardaki yer kapma vodvilleri, plajlardaki çeşid çeşid revüleri bütün yaz mevsimi müddetince devam ederken, kim kalkar da, Taksim bahçesinde yapılacak sahnede temsil edilecek şunu bunu seyretmeye gider...

İsmail Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Kamıştan su kovası

Amerikada bazı kabileler su kabı olarak kalm kamışları kullanmaktadırlar. Suyu bu kamışlar içine doldurur, ve kablübelerine kamışlar içinde taşırlar. Ava çıkışları zaman da bu kamışları, tüfek gibi omuzlarına asıp taşırlar.

Gözleri kuvvetli av köpeği

Av köpeklerinin koku alma hassasları pek kuvvetlidir. Fakat bunlar arasında gözleri koku almak hassaslarından kuvvetli olan ve daha ziyade gözlerle iş görenler de mevcuttur. Tazı bu nevidendir. Burun delikleri dar olan bu hayvan, avını gözleriyle arayıp bulur ve takib eder.

Tacını birakan hükümdarlar

2600 senedenberi tahtından feragat etmiş hükümdarların sayısı 77 olarak tesbit edilmiştir. Bunlardan on üç bin dokuz yüz on iki senesindenberi tahtından feragat etmiş olanlardır.

Kar şekilleri

Kar tanelerinin muhtelif şekilleri mevcuttur. Fakat dikkat edilir ise bütün bu muhtelif şekillerin altı kollu oldukları görülür.

Musiki yazı makinesi

Bir Amerikalı mucid bestekârlar için bir yazı makinesi icad etmiştir. Bu makinenin hurufatı, nota ve diyes beşer gibi işaretlerdir. Artık nota da yazı gibi makineyle yazılmaktadır.

En kuvvetli alkol

Amerika salebi ismi verilen, Tapiçka nebatatın kökünden elde edilen alkol dünyada mevcut alkollerin en tesirsizidir. Viskiiden on defa daha kuvvetlidir. Bundan küçük bir kadeh içen birdenbire sarhoş olmaktadır.

Camdan çalgılar orkestrası

Harbden evvel Almanya'da bir bar da çalışan büyük bir orkestranın bütün âletleri camdan yapılmıştı. Ses itibarile o kadar fevkalâde olmamakta beraber, elektrikler altında görünüşü pek çabuk olurdu.

GÖNÜLİSLERİ

Her kaldenin bir Müstesnası vardır

Bay «E.» ye:

— Mademki arasında gazetenin bu köşesine bir göz atmak zahmetine katlanmışsınız, belki herhangi bir tavsiyem de gözünüze ilişmiştir, ben prensip olarak hiçbir zaman yazı ile aşk ilânını taraftarı olmadım. Bunu çok, çokça, hele samimiyete uzak, soğuk bir hareket buldum. Fakat her kaldenin bir istisnası vardır. Bu bahiste istisnayı size tatbik edeceğim.

Mademki bütün çocukluğunuzu birlikte geçirdiniz, mademki gençlik hayatınızı başlangıcında da aynı muhitte yaşadınız, mademki bütün mektublarınıza kardeşim hitabı başlamayı itiyad edindiniz, şimdi hakiki hislerinizi anlamaya imkân bulduğunuz takdirde, ondan da kalbini incelemesini şifahi istemek size güç gelecektir. Bu

debilirsiniz.

Sizin yerinizde olsaydım, şimdi yazacağım mektubda kardeşim hitabını genç kızın ismiyle değiştirim:

— Bak, sana ilk defa adınla hitab edeceğim, diye bahşarak bütün hislerimi söyler, ondan da kendi hislerini tahlil etmesini isterdim. Bu talebin fena bir netice vermesine ihtimal vermiyorum. Kalbden kalbe yol vardır, tahmin ediyorum ki, cevab müsald olacaktır. Fakat aksini farzedelim: Belki bir arkadaş kaybetmiş olursunuz, fakat hayatınızın belki biricik saadet şansını denememiş omanın bütün hayatınızda vereceği ızdırabdan kurtulmuş olacağınız da muhakkaktır.

Ben saadete ermek teşebbüsünü yapmamış olanları yapıp ta muvaffak olmamış olanlardan daha çok bedbaht bulurum. Acınmaya lâyık mıdır,...

Hatıralar Arasında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Yıldızda neler gördüm?

Bütün saray curnalları dolu idi. Her dolabda, her masanın gözünde, hatâ kâselerin, çiçekliğin içinde bunlardan vardı. Kimi okunup şuraya buraya tıklanmış, kimi okunmak için zarfı yırtılmağa bile lüzum görülmemiş kâğıtlar..

Eski Yıldızla yeni Yıldız arasında ne büyük bir fark vardı! Dolmabahçe sarayı hünkârile beraber bütün halkını buraya gönderirken onlarla beraber sükkununu da göndermiş gibiydi. Bir vakitler bütün memleketin kalbîği gibi nevi nevi ihtarlarla, heyecanlarla, ümmiyelerle çirpınan bu saray şimdi uykuya dalmış gibiydi. Dolmabahçenin kapanaç ve rüyet ufku mahdud dairelerinden sonra bu tepede bol güneş ve havaya, ve geniş bir manzara daresine malik olan Yıldız bütün mebanisile, bahçelerle, Ortaköye kadar akan ormanlığile her köşesi ayrı bir cazibe ile bir sayfiye kadar müferrih idi; kışın bir türlü ısıtılmayan, içinde daima omuzlar ka'kık, öksürükle, aksırıkla doluşulan, yazın sabahtan akşama kadar civıl civıl güneş nefes alınacak bir köşeciğin inşirah lûtfunu esriyen Dolmabahçeden sonra, Yıldız herkeste bir beşâet, hayattan istifadeye bir heves uyandırmış oldu; sanki Aksarayın kuytu, basık bir mahallesinde bir hazin kış geçirdikten sonra birdenbire Yakacık, yahud Çamlıca tepesinde yazlığa çıkmış bir aile sevincile en yukarıdan en aşağıya kadar bütün saray halkının yüzünde bir inbisatın iptihâç asarı dalgalanıyordu.

Memleketin ahvâli unutulmuştu. İstikbal ne ihzar ediyordu? Gamı ferdayı ihtar edecek endişelere müsaade etmek için kimsede heves yoktu.

Eski Yıldız deyince ben yalnız Abdülhamid zamanını değil, ondan yani halâden sonra, Yıldızın hayretler veren halini düşünürdüm. Halî müteakib Sultan Reşadın arzusu ile üç beş kişilik bir heyet halinde Yıldız gezip görmeğe, neticeyi müşahadeât hünkâra arz etmeğe memur olmuştuk. O zaman Yıldız bütün müstemilâtile ciheti askeriyeye idaresinde idi, hükümet ve hareket ordusu burada muhtelif heyetler teşkil ederek sarayın bitmez tükenmez muhteviyatını sebti iftihar ettirmeğe, irili ufaklı her parçanın üzerine birer numara ile kâğıd yapıpıştırarak tasfiyeye bir intizam vermeğe teşebbüs etmişti. Bu aylarca, hattâ bir seneye yakın bir zaman devam etti; ve otuz seneden fazla bir zaman içinde, kendisine, inziyâgında vakit geçirecek esbab arayan, hergün başka bir şey meyyal zevkinin rehberliğiyle türlü garib eğlence vesailiyle nefsinin ihata eden bu padişahın burada öyle birikmiş yığınlarla eşyası vardı ki muhtelif heyetler için içinden çıkamadı, birçok eşya şuraya buraya nak'olunmakla beraber gene o kadar kalabalık kaldı ki bunlardan kurtulmak

için hepsini birden saray mebanisile birlikte hazineye hassaya terk edip için için çıkarmaktan başka bir çare bulunamamıştı.

Abdülhamid etrafına neler toplamıştı? Hayat ile, dünya ile alakası yalnız kendisine ihbaratta bulunanlardan gelecek havadis münhasır kalınca kendi kendisini hapsedtiği bu sarayı karmakarışık; aralarında bir ahengin, bir insicamın rabbitaları olmayan, tezadlarla çarpışan a nasırdan mürekkebe bir meşer yapmıştı. İlkönce tetkik ve müşahade vazifesile oraya giden heyet neler görmüştü?

Bugün bu muhtelif müşahadeleleri mazbut bir şekilde kaydedebilmek imkânını bile bulamıyacağım.

Yıldızın esasen az çok bilinen dış dairelerini bırakarak iç tarafındaki mebaniyi görmek münasibdi, ve buraya dairei hususiyeye denilen ve hünkârın hususî aram-gâhını teşkil eden kısımdan girdik. Zeminle beraber küçükçe bir kapıdan alçak bir daireye girilmiş bulunduk. İlkönce bir methalde idik ki her tarafı büyük dolablarla isgal edilmişti. Bize delâlet eden zat: — Bakınız, dedi; bütün evrak ile dolu...

Evrak denilen kâğıtlar o zamanın maruf istihlâhlarından olan curnallar idi. Bütün saray bunlarla dolu idi. Her dolabda, her masanın gözlerinde, hattâ kâselerin, çiçekliğin içinde bunlardan vardı; kimi okunmuş, gezerken saraya buraya tıklanmış, kimi okunmağa, hattâ bir söz atmak için zarfı yırtılmağa bile lüzum görülmemiş kâğıtlar, fakat hepsi birer vesikadır diye saklanmış şeyler.. Bunlar hükümetin başına bir belâ oldu. Sandıklarla, süz arabalarla harbive nezaretine tasvîl, bir aralık tasnife kalkışıldı, bakıldı ki bunları meydana çıkarmak bütün memleketin üzerine kürek kürek camur atmak demek olacaktı; nihayet galiba hepsini birden vakıf aid oldukları devirle beraber yok etmeğe karar verildi.

Dairei hususiyede en savanı dikkat hemen methale yakın bir yerde bir divan idi ki Abdülhamidin tercihan burada yapıp uyuduğu rivayet olunurdu ve ukusu zelinceye kadar da yanı başında biri, ekseriyet üzere esvabıca İsmet Bey, Ba-biâli kitabıcıları marifetile sureti mahsusa tercüme ettirilen sergüzeşt hikâyeleri okur, ve böyle şeylere pek merak saran hünkâr bu ninnilerle bir müddet uyunur; sonra sarayın şurasında burasında yer değiştirirdi.

Bu dairei hususiyenin bir tarafında

küçük mabeyn denen nisbeten mükellef eşya ile bir bina, mukabil tarafında da evlenmemiş sultanlarla kendisine pek yakın olan kadınlara mahsus bir bina vardı. Kendisinden uzak kalmış kadınlar da tâ sarayın müntehasında birbirlerine muttasıl, eski konakları andıran, karalık binalara tıklmışlardı.

Dairei hususiyeyi gezerken hamamını gördük, ve bittabi bu hamama göz atarken zenprest padişahın bu hamamda geçirmiş olması lâzım gelen saatleri düşünmemek mümkün olmadı, ve bunun kapısında geçikmiyerek, saygı dairesinden çıkacak hayalâta müsaade etmiyerek uzaklandık.

Temaşa değer yerlerden biri müze dairelesine esvab odasıydı. Bunları başka yerlerde tasvir etmişim, burada tekrar etmiyeceğim. Yalnız işaret edeyim ki Abdülhamid pek ziyade esvab ve çamaşır meraklısı imiş, ve bu merak o kadar ileri gidermiş ki eskilerini de kayıp başkalarına vermek istemezmiş. Hattâ bir ambar vazifesini gören bir binada sandıklar dolusu iki üç kere kullanıldıktan sonra atılmış, selâmlık alaylarına mahsus, beyaz eldivenler bulunduk.

Pek ziyade meraklı olan şeylerden biri marangozluk idi. Burada pek mahir bir usta ile çalışmış ve hakikaten takdire değer yazhane'ler, masalar, dolablar yapmış. Sarayda bulunan marangozluk alât ve edevatının da haddü hesabı yoktu. Saray hazineye hassaya geçtikten sonra bunlar icab eden sanayi mekteplerine dağıtmak üzere ciheti askeriyeye teslim olunmuştu. Silâhlar için de öyle vâpidi.

Sarayın muhtelif yerlerinde bulunan es'ihadan başka saray dışında silâhane denilen büyük bir daire vardı ki burası her neviden tüfeklerle, tabancalarla dolu idi. Bu silâhane muhteviyatı ciheti askeriyeye teslim olunduktan sonra bu binayı mefrusat idaresi bir eşya ambarı haline koymuştu.

Abdülhamidin başlıca meraklarından birini hayvanat teşkil ederdi. Atlardan sonra gelen köpek'ler idi. Bunlardan ne kadar ve kaç çeşid vardı? Bunu tahmin etmek mümkün değil; herhalde en iyi ve nadir cinslerden seçilmiş olacak. Nitekim papağanlar, kanarvalar, dudular, kumrular, hele güvercinler de öyle idi. Saray hazineye hassaya geçmeden evvel bunlar hükümet tarafından galiba sattırılmış ve dağılmış idi.

Biz bunlara mahsus daireleri gezerken hususile renk renk papağanlara hayran olmuştuk, tavuk kümestleri de öyle idi. Kendisine inziva hayatında mümkün

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 44

AŞKA İNANMAYAN ADAM
TERCÜME EDEN:
HALİT FAHRİ OZANSOY

Yazan: Jorj Delaki

Yerden göke doğru

Astronotun avdeti beklenirken, Bernar, erkâna, makinenin işleyiş tarzını izah ediyor ve teknik tafsilât veriyordu.

Başvekil, pek emin olmanın bir sesle birkaç resmî kelime söyledi ve artık herkes, sinirleri son haddine kadar geren bir azabın pençesinde ezilerek, muayyen dakikadan yarım saat evvel Rasadhanenin vereceği elektrik sinyalini beklemeğe başladı.

Bu sinyal çınlayınca, Petrof: — Mösyö'ler, dedi, önümüzde yalnız yarım saatimiz var. Gitmemizin zamanı. Bernar meraktan mosmor kesilmişti, çünkü râkib hâlâ gelmiyordu. Eron, o zaman, aynı sakin sesle şunu dedi: — Bu küçük te gelmiyor... Anlaşılan son dakikada korktu...

O vakit, gece pisti üstünde gittikçe kırsal bir motosiklet motörü gürültüsü işitildi. Baron gülümsedi.

— Ehemmiyeti yok, mösyöler. Bütün bunlar son dakikada yüz üstüne bırakılmak için yapılmadı ya... Tıpkı muharebede olduğu gibi, bir adam öldürülmüş yahud kaçmıştır: yerini bir başkası tutar. O gençti; bense, artık ihtiyarım... Onun yerine geçeceğim.

Ve acele kırkünü sırtından atarak, bütün hazır bulunanların hayreti karşısında, tıpkı biraz evvel kaçmış olan figüranın giyilmiş olduğu şekilde tam tayyareci kıyafetle göründü.

Hükümet reisi atıldı: — Fakat delisisiniz siz, Petrof... Sakın ha gitmeyin...

mertebe vakit geçirecek vesile arayan Abdülhamid Beyoğlunun Avrupa ile münasebette bulunan müesseseleri vasıtasile dalma köpek, kuş, kılmes hayvanatı ce'betmiş, bunlarla sarayın etrafını doldurmuydu. Bittabi bunların o nisbette bakıcıları da vardı.

En bakımsız kalan ve yavaş yavaş, cinsleri, aykırı ciftleşmeler neticesile buzolan güvercinler idi. İlkönce hemen bütün diğer hanedan azası gibi güvercinlere pek merak saran Abdülhamid, gittikçe üreyen ve adedleri binlerce çifte balığ o'lan bu güzel kusları idare edebilmekten âciz kalarak kendi hallerine bırakmış ve böylelikle türlü fedakârlıklar ihtiyarile tedarik olunan nadir cinsler hep bozulmuştu. Saray bunların kalabalık istilâsından kurtarmak epeyce uzun bir iş olmuştu.

Hanedan içinde güvercin merakını en ziyade ileri götüren ve en iyi cinslere malik olduğundan bahsedilen Vahdeddin idi, ondan sonra da Sultan Reşad gelirdi. Dolmabahçede birçok zamanını güvercinlikle geçirirdi.

— Fakat, bilâkis, aziz reisim.. gidiyorum, görüyorsunuz ya...

Ve ayağını demir merdivenin ilk basamağına koydu.

Bernar: — Fakat, diye haykırdı, manevraları bilmiyorsunuz!

— Her şeyi biliyorum, dostum. Derslerinin bir tanesini bile kaçırmadım. Görüyorsunuz ya, sanki böyle olacağından şüphe ediyordum.

— Fakat hususî ekipmanlar sizin buyunuza göre değil.

Bu anda baronun şoförü elinde bir çanta ile girdi.

— İşte benim merd şoförüm bana lâzım olanları getirdi. Şoför patronunun güllenin içine girmeğe hazır olduğunu görünce dehşete uğradı..

— Mösyö, mösyö... bunun içine siz girecek değilsiniz...

— Ver bavulumu bana, dostum. Al, bunu götür.

Şoför, mihanki surette bavulu aldı. Rüzgârda yaprak gibi titriyordu.

— Şimdi, aziz dostlarım, hepiniz gitmelisiniz. Ancak otomobillere binip sıvı şacak vaktiniz var. Unutmayın: şimdî saat 10 u 15 geçiyordur ve tam 10 u 30 geçe, Rasadhanede bulunan meşhur bir heyetinas bir düğmeye basacak ve bu düğme burada infilâk fitilini ateşleyecektir.

İşte bu esnada Jak, atıldı: baronun

(Devamı 11 inci sayfada)

Benim de çocukluktan kalma bir güvercin vukufum vardı. Vaktile dedemin Göztepe köşüğünde, küçük halamın kocası İzzet Bey bir güvercinlik vücade getirmişti. Ben de boş zamanlarımda eğlence beraber güvercinliğin köşesine oturur ve bu güzel, aşık kusların cümbüşünü temaşa ederdim. Bu suretle, o zaman Tirede pek iyi yetiştirilen bu güvercin cinslerinden bir çoklarını isimlerle, vasıflarile öğrenmişim. Hattâ, sonra «Zevrakla Ebru» namile bir hikâye de yazmışım. Bir gün nasılsa bende de güvercinliğe vukuf bulunduğuna ağâh olan hünkâr kuşçubasına emir vererek Nişantaşı konağında bir güvercinlik yaptırmış ve buraya en seçmelerinden yirmi otuz çift göndermişti.

Sonraları bunlar Yeşilköyde bakılmakta çekilen zorluktan dolayı şuna buna hediye edilerek dağıtıldı. Bugün nedamet ediyorum ve onların hasretini çekiyorum. Hâlâ mevcut olsalardı ne iyi avunacaktım!

Halid Ziya Uşaklıgil

Memleketin tanınmış Çelik Kanad tayyare fabrikası sahibi iken bir kaza neticesinde ölen Nusret Çelik Kanadın kızı Zeyneb, bizzat kullandığı otomobilini büyük bir maharetle tam Nemide hanımefendinin konağı önünde durdurup yere atladı ve sabırsız bir hareketle bahçe kapısını ittikten sonra mermer merdivenleri koşarak tırmandı. Karşısında, ışıklar içinde parlayan geniş bir hol ve bu holün arkasında da Nemide hanımefendinin di'lere destan olan muhteşem salonları vardı.

Genç kız, biran evvel varmak için telâş ettiği bu yolun arkasında, talihinin ve mukadderatının kendisini beklediğini bir saniye bile düşünmemiş, böyle bir şeyi tahmin ve tasavvur etmemişti.

Merdivenin son basamağında durarak annesine ve küçük kız kardeşine bakıp muhabbetle gülümsedi:

— Sizden evvel yukarı çıktığım için affınızı dilerim anne; bu akşam ne yaptığımı pek bilmiyorum, zihnim karmakarışık, kalbim heleceanda... Yirmi yaşına basmak pek alelâde bir hâdis'e değilmiş meğer...

Saide hanımla Naciye (Zeynebin annesi ve on altı yaşında, kız saçlı, zayıf kız kardeşi) adılarını sıklaştırarak Zeynebe yetiştiler ve üçü birden, uşağın açtığı geniş kapıdan salona girdiler.

Bu gece Zeyneb Çelik Kanadın yirmineci yıldönümü idi. Fakat, kocasının anı ölümü üzerinden iki seneden fazla bir zaman geçtiği halde, hâlâ ilk fe'âket gününü gibi mevs ve kederli olan Saide hanım, bu vesile ile bile evinde bir topluluk yapılmasına tahammül edememiş ve ancak samimi ahbablarından Nemide hanımın ısrarı üzerine, Zeynebin renei devriyesini onun Şişli'deki kona-

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 1

GARİB BİR İZDİVAÇ

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

ğında tes'lid etmeğe razı olmuştu. Bu gibi davetleri pek seven ve etrafında gençlerin güllüp eğlenmelerinden hoşlanan Nemide hanımefendi ise böyle bir vesileyi fırsat bilmiş ve bundan azamî istifade ederek gerek Zeynebin arkadaş ve ahbablarını ve gerekse kendi tanıdıklarını bir araya toplamış, mükellef bir suvare tertib etmişti.

Saide hanımla kızlarının içeriye girdiklerini görünce, Nemide hanım neş'eli adımlarla onlara doğru koştu.

— Evvelâ şu odaya geliniz, çocuklar mantolarını filân çıkarıp tuvaletlerini biraz tazelesinler.. sen de bu gecenin kahramanına biraz yardım et Handan!

Bu son sözleri, biraz ileride duran yeğenine hitaben söylemişti. Vücudü bir heykel gibi mütenasib, kumral saçları dalgalı buklelele halinde boynuna düşmüş, gözleri, mat bir çehre üzerinde fi ruze gibi parlayan Handan ağır ve nazlı adımlarla misafirlerle yaklaştı.

— Nasılsınız Zeyneb hanım?

— Tesekkür ederim efendim.

İki genç kız, birkaç defa Nemide hanımlarda ve diğer ahbab evlerinde buluştukları halde, birbirlerine pek ısınmamışlar ve münasebetleri daha ziyade ciddî ve merasimli bir şekilde inhisar etmiş; çünkü her hususta birbirlerine ziddi iki tiptiler. Zeyneb, esmer yüzlü, siyah

saçları ve iri yeşil gözleriyle, güzel olduğu kadar mütevazı ve gösteriş sevmiyen bir genç kız, Handan da aksine, güzelliğine mağrur, kendisini beğenmiş bir insandı. Hem bu sebebden, hem de Zeynebin kendisinden iki üç yaş küçük olması do'ayisile aralarında daima bir uzaklık kalmıştı.

Bu defa da Handan teyzesinin ısrarile ona yaklaştığı halde, onun soyunmasına yardım edecek yerde kendi şahsile meşgul olmakta devam etmiş, aynanın karşısına geçip güzel yüzünü, şık elbisesini seyretmeğe koyulmuştu. Yeğeninin soğuk tavırlarına alışkın olan Nemide hanım, sevimli bir tebessümle Zeynebe hitab etti:

— Haydi kızım, şöyle yaklaş ta mantonu çıkar, altındaki elbisenin çok güzel olduğunu şimdiden tahmin ediyorum.

Saide hanım, müşfik fakat mehzun gözlerle kızını seyrediyordu. Zeyneb odanın ortasına doğru ilerliyerek arkasından mantosunu çıkardı ve pembe bir tül bulutu içinde vücudünün bütün zarafet ve inceliğile meydana çıktı. Gözleri harikulâde bir heyecanla parlıyor, burun delikleri, etrafındaki havayı ve kokuyu çekmek içinmiş gibi telâsla açılıp kapanıyordu.

Nemide hanım candan gelen bir takdir sesile bağırdı:

mek ümidile Saide hanıma doğru eğildi ve gûya yavaşça, fakat hakikatte odadakilere iştittirecek bir sesle şu sözleri söyledi:

— Kızcağız bugünler pek asabidir. Onun, çocukluğundanberi amcasının oğlu ile sözlü gibi olduklarını biliyorsunuz. Bugünlerde galiba resmî nişan yapılacak.

Ve muzib, şakacı bir göz kırpışile tekrar yeğenine bakarak ilâve etti:

— Senin «Aşık Garib» henüz gelmedi Handan.. gecikmez değil mi?

Genç kız aynı soğuk gözlerle teyzesine bakarak cevap verdi:

— «Aşık Garib» den maksadımız Halûksa teyze, geç kalmadan gelir sanırım. Onun beni görmek fırsatını kaçırmadığını bilirsiniz.

Bu sözleri söylerken sesinde zerre kadar heyecan ve muhabbet hissedilmiyordu. Bir adamı pençeleri arasında tuttuğunu biliyor ve bunu büyük bir emniyet ve lâkaydlikle herkese söylemeği tabii addediyordu.

Nemide hanım lâtifesinde devam etti!

— Evet, hattâ onu Fuzulinin «Mecnun» una benzetene de pek çoktur.

Handan teyzesine cevap vermek lüzumunu hissetmeden omuzlarını kaldırmakla iktifa etti.

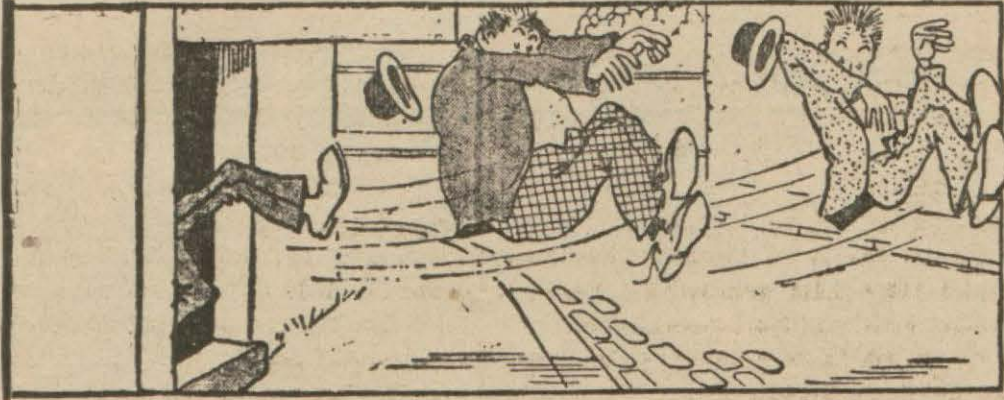
Onun bu hali, henüz insan kalblerini pek iyi öğrenmemiş olan Zeynebin pek tuhafına gitmişti. Kendi kendine:

— Ne hissiz kız! diye düşündükten sonra, gene tecrübesiz kalbinden gelen bir alicenablıkla: — Mutlaka âleme karşı kendini böyle göstermek istiyor, kararımı verdi.

(Arkası var.)

Loirel ve Hardi haydudu kaçırdılar

Loirel ve Hardi. Bir gece geç vakit sokakta duruyorlardı. Loirel durdu. Hardi sordu:

— Neye durdun Loirel?
— Durdum Hardi.
— İnsan neye durur Loirel, sen otomobil değilsin ki benzinin bitmiş olsun, tramvay değilsin ki cereyanın kesilmiş olsun.

Loirel cevap verdi:
— Benzinim bitmedi Hardi, cereyanım kesilmedi amma, dizlerimin bağı kesildi.
— Dizlerinin bağı mı kesildi Loirel, kim kesti, nasıl kesti. Makasla mı kesti, bıçakla mı.
— Ayol Hardi. Dizin bağı makasla, bıçakla kesilir mi?
— Ya ne ile kesilir, baltayla mı?
— Şaşırtma beni canım, bir takım sesler duydum.
— Musikidir belki, ben de bayılırım, o tarafa gidelim de dinliyelim.
— Öyle sesler değil, acayip sesler zannettim ki, bizi yakalayacaklar, bizi öldürecekler.

Uzaktan bir ses duyarlar:
— Durun kim var orada.
Hardi cevap verir:
— Biz varız, iki akıllı dost. Ben Hardi. Arkadaşım Loirel.
Gene aynı ses:
— Kıpırdanmayın, orada durun, yoksa yakarım.
Bu sefer de Loirel cevap verir:
— Teşekkür ederiz amma sigara içmiyorsunuz ki yakacaksınız.
— Susun şimdi oradayız.
Karşılarına eli tabanca bir adam çıkar:

— Kaldırın ellerinizi.
Loirel! Hardiye bakar:
— Ellerinizi kaldırın diyor bu adam.

Acaba ne yapacak.
— Ne yapacağımızı şimdi anlarsınız. Ben haydudum.

Hardi gülmüser:
— Müşerref olduk bay haydud.
Loirel el sıkıkmak için elini uzatır:
— Müşerref olduk bay haydud.
Haydud bağırır:
— Çek elini.
— Çektim bay haydud. Bizden ne istiyorsunuz.

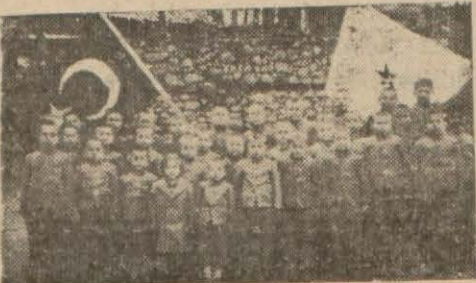
— Hem paranızı, hem canınızı.
Loirel güler:

— Bizim paramız yok ki, bay haydud. Canımızı isterseniz onu verelim amma, canımızı nasıl çıkartıp size vereceğimizi bilmiyoruz.

Hardi lâfa karışır:
— Hakkın var Loirel, canımızı çıkartmayı bize öğretmediler ki.. kabahat bizde değil.

Haydud:
— Fazla lâfa lüzum yok. Nasıl canınızı çıkartacağımı ben bilirim. Siz şimdi paraları çıkarın, yoksa iki kurşunda ikinizin de kafalarınızı delerim.

— İki kurşun fazla israf olur, bay haydud ben Hardinin arkasında dururum.

Biga ilk mektebine giden yavrulardan bir grup

Siz bir kurşun atarsınız, o bir kurşun Hardinin kafasını deler geçer, sonra da benim kafama girer.

— Fazla lâf yok, ben işimi bilirim.
— Aman bay haydud siz işinizi bilirsiniz, biz işimizi bilmiyoruz, affediniz, işimizi bilseydik buraya gelir miydik. İşte hep kabahat arkadaşım Loirelde.

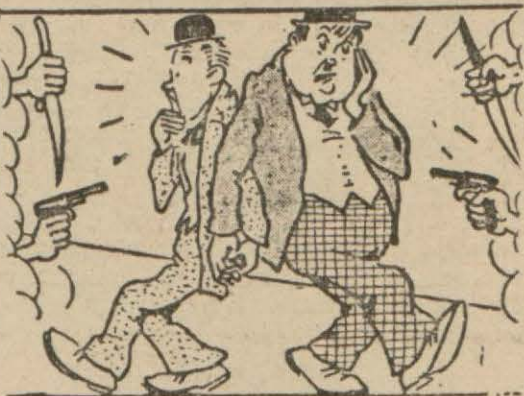
Hardi Loirel yakasından yakalar, haydudun üzerine atar, haydudun elinden tabanca yere düşer, Loirel ahr. Hayduda doğru uzatır:

— Affedersiniz, yere düşürdük, buyurunuz tabancanızı.
Tabancayı hayduda o tarzda uzatır ki, haydud Loirelin kendini tabancasile tehdit ettiğini zanneder ve kaçar, tabanca Loirelin elinde kalmıştır; Hardiye döner:
— Bu oyuncu şimdi ne yapalım Hardi?

— Ben de bilmem, sahibi de kaçtı, ona veremeyiz.
— Bana kalırsa karakola teslim ederim.

— Karakola neye teslim edeceğiz.
— Bize aid bir mal değil ki saklamaya hakkımız olsun.

Onlar böyle konuşurlarken, polis devriyesi görünür. Yanlarına sokulurlar:
— İşte bu taraflardan eksik olmanın tabancalı haydudlar. Yakalayın şunları.

Loirel ve Hardiye yakalarlar. Loirelin elinden tabancayı alırlar.

— Nihayet sizi ele geçirdik.
Loirel ve Hardi şaşırılmışlardır:
— Biz haydud değiliz, ben Hardiyim, arkadaşım Loirel.

— Ne olduğunuz karakolda anlaşılır. Her ikisini karakola götürürler. İsticab ederler, Loirel ve Hardinin, haydud olmadıkları anlaşılır. Serbest bırakacaklardır.

Loirel ve Hardi birbirlerinin yüzlerine bakarlar:

— Loirel biz buradan çıkarsak ne yaparız?

— Ben de onu düşünüyorum Hardi. Karnımızı doyururuz.

— Sen budalası Loirel, hep işin karnını düşünmek. Ya o tabancalı haydud gene karşımıza çıkar, canımızı isterse canımızı nasıl verelim. Ya onun daha başka tabancalı, bıçaklı arkadaşları varsa.

— Benim aklıma bir şey geldi Hardi. Biz burada kalalım.

— Kalalım.

Polislere dönerler:

— Biz burada sizin misafiriniz olacağız bay polisler, hiçbir yere gitmiyeceğiz.

— Olmaz canım, burası otel değil, karakol.

— Ne olur, bir sefer de otel olsun, biz fena insanlar değiliz, gürültü patırtı etmeyiz.

— Olmaz olmaz.

— Çok rica ederiz.

Polisler onları güzellikle çıkaramıyacaklarını anlarlar. İkisini birden yakalarından tutup karakoldan dışarı atarlar.

Okuyucularımızın şiirleri

23 Nisan

Türklüğün göz bebeği
Egemenlik için inan
Atatürkün emeği
Bize yirmi üç Nisan.

★

Bu yurd öyle bir yurd ki
Yurdların şaheseri
İçimizde yoktur ki
Tapmayan bir tek eri.

★

Karanlıklar içinden
Kurtaran sensin bizi
Zulmetlerin içinden
Haykırtan sesimizi.

Sağ yanında İnönü'nün
Solunda Mareşalin

Türklüğe mesud günün
İşte yirmi üç Nisan.

Mehmed Kürümoğlu

Köyde akşam

Güneş, ufukta kayboluyor,
Güzel günün rengi soluyor,
Yılan gibi kıvrılan yola
Köyün sürüleri doluyor.

Cıngırak sesi yükseliyor,
Birçok nağmeler heceliyor
Gurbetin bütün acısını,
Bu güzel sesler gideriyor.

Dündar Taran

Deniz

Kayık aldı volunu
Geciyoruz burunu,
Ali kaptan dümende
Varda geliyor (önde)
Aşarak dalgaları..

Pupa yelken şisirdi
Araya yıldız girdi,
Ali kaptan bağırdı,
Hepimizi çağırdı,
Varda geliyor yıldız.

Dikkat et gidiyoruz
Ambarlar dolu suyla:
Filikalar indirin
Serdümeni bindirin
Battık geliyor deniz..

Giresun: Ali Mola

Yeni Bilmecemiz

Ben küçükük çalışkan bir hayvanım
İsimim: Yedi harflidir.

Birinci, ikinci, üçüncü harflerim
kışın yağar. Birinci, ikinci, üçüncü,
dördüncü, beşinci harflerim vücudde
barsakların bulunduğu yerdir. Altıncı
ve yedinci harflerim küçültme edatıdır.
Ben kimim biliniz...

Doğru bileterden bir kişiye maro -
ken kaplı fevkalâde kâğıdı büyük bir
hatıra defteri, bir kişiye gene maro -
ken kaplı ve fevkalâde kâğıdı bir
muhtıra defteri, bir kişiye bir Şirley
albümü, diğer: eli kişiye de ayrı ayrı
güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz.
Bilmeceye cevap verme müddeti on
beş gündür. Bilmecce cevabını bize
gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce»
kelimesini ve bilmecenin gazetedeki
çıktığı tarihi yazınız.

Bursada ilk mektep yavruları milli kıyafetlerle

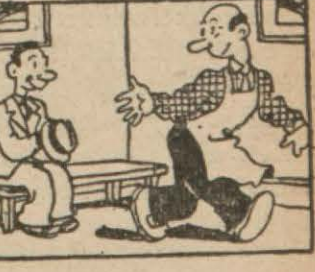
Bir saat süren telefon konuşması

Terzi bayan Saadetin işleri son günlerde fena gidiyordu. Karşı a - partımanı tutmuş olan terzi bayan Neclâ, ondan çok iyi elbise diktiği için bayan Saadetin bütün müşterileri, artık ona elbise dikitirmiyorlar. Bayan Saadete uğramıyorlardı. Bayan Saadet bu halden çok müteessirdi. Sadık uşağı Aliyi çağırdı:

— Ali dedi, hiç olmazsa görünüşü kurtarmamız lazımdır.

— Ben de sizinle aynı fikirdeyim bayan. Hattâ bunun için hazırladım bile. Telefonun zilini düzelttim. Bir müşteri gelince dışarıda otururum. Telefon çalınca siz açarsınız bir çok müşterilerle konuşur gibi yaparsınız.

— Hakikaten bu çok iyi bir fikir. Bu esnada kapı çalınmıştı.
— Herhalde bir müşteridir.
Ali gidip kapıyı açtı. Gelen bir erkeldi:

— Terzi bayan Saadetin apartımanı burası mı?

— Evet cevap verdi:

— Evet burası bay. Bayan Saadet

içeride biraz meşgul, müsaade edin de kendisine haber vereyim.

Ali bayan Saadetin yanına gitti. Bu gelen herhalde kamsı için bir elbise ısmarlayacaktı. Ali, telefonu çaldırıp, Bayan Saadet telefona koştu:

— Evet bayan robunuzu hazır mıyorum. Bugünlerde işim ek fazla da-

Evet evet.. istediğinizden âlâ olacak.

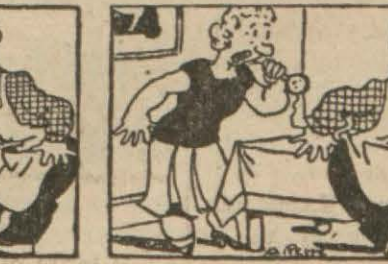
Telefon tekrar çalındı; bayan Saadetin sesi tekrar duyuldu:

— Bir kostüm bir rob ve bir mantoyu yaptırmak istiyorsunuz öyle mi? Vaktim de hiç yok. O kadar fazla di-

kişim var ki.. fakat sizin hatıranız için kabul ederim.

Telefon tekrar çalındı:

— Kimle konuşuyorum. Prenses siz misiniz? Hay hay Prenses robunuz hazırdır. Estâğfûrullah vazife - mimiz... Benden iyi terzi yok mu? Faz-

la iltifat... Gerçi diğerleri benim kadar iyi dikemezlerse de.. nihayet onların diktikleri de giyilebilir.

Bayan Saadet telefonda konuşmakta devam ediyordu. Alinin yer gösterip beklemesini söylediği ada-

manı sabrı tükenmişti. İçeri girdi:

— Affedersiniz bayan Saadet, dedi, bir saat telefonla konuşuyorsunuz. Halbuki sizin telefonunuz bozuktur. Ben telefon idaresinden telefon tamir için geldim.

Çankırıda 23 Nisan Çocuk bayramı gününü kutluyan ilk mektep yavrularından bir grup

Namsosda bulunan müttefik kuvvetleri de dün geri alındılar

(Baştarafı 1 inci sayfa)
rasında bir müzareke yapılmıştır. Bu hususta henüz fazla tafsilat alınmamıştır. Diğer taraftan müttefiklerin Namsosu da tahliye ederek, buradan da uzaklaşmaları resmen bildirilmektedir.

Gerek Andalsnes, gerek Namsosdan çekilen kuvvetlerin Narvik cephesine nakledildikleri anlaşılmaktadır.

Norveçin cenubunda

Londra 3 (Husus) — Norveç başkumandanlığı ile Alman seferi heyeti kumandanlığı arasında sulh müzakereleri cereyan etmekte olduğuna ve Norveç kuvvetlerinin terhis edildiğine dair verilen haberlerin asılsız olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer bir habere göre de, Norveçteki müttefik kuvvetlerin kumandanı General Paget, Trondheim muntakasında müttefiklerle birlikte harbeden Norveç kıtalarının da, müttefik askerleriyle beraber naklini alâkadarlara tavsiye etmiştir. Bu temenninin tatbik edilip, edilmediği belli değildir.

İngiliz tebliği

Londra 3 (A.A.) — Bugün harbiye nezareti tarafından neşredilen bir tebliğde deniliyor ki:

Müttefik kutaatın Trondheim yakınından geri çekilmeleri hakkındaki umumi plâna tevfikân, bu kuvvetler dün gece, Namsosdan gemilere irkâb edilmişlerdir. Gerek geri çekilme hareketi, gerek irkâb ameliyesi tam bir muvaffakiyetle ve hiç zayıflık yapılmıştır.

Narvik bölgesinde ilerleyen müttefik kuvvetleri, 1 ve 2 Mayıs tarihlerinde düşman tarafından mukabil taarruz uğramışlardır. Her iki taarruz da püskürtülmüştür ve düşman iheri mevzilerimizde birçok ölü ve bir miktar esir bırakmıştır.

Norveç 3 — Havas ajansı, Norveçteki vaziyet hakkında aşağıdaki tafsilatı vermektedir:

İngiliz kuvvetlerinin Trondheimin cenub muntakasından geri çekilmesinden sonra, Norveçteki hareket devam etmektedir. Bu stratejik hâdiseye rağmen şu rasını tebarüz ettirmek için bugün Norveçteki vaziyet, bundan bir ay evvel Norveçin Almanya tarafından işgalinden evvelki vaziyetten sarîh surette çok daha tehliktir. Müttefikler, şimdi Almanya için hayatî ehemmiyeti haiz olan demir madeninin nakline deniz yolunu kapamaktadırlar.

Müttefik kuvvetler, şimdi, Narvik muntakasından bütün noktalarda Alman kıtaları ile temas geçmiştir. Almanlar, geri çekilmektedir. Fransız Alp avcıları keşif kolları, 18 esir almış ve bu suretle bir keşif kolunun ne kadir olduğunu göstermiştir. (A.A.)

Alman tebliği

Berlin 3 (A.A.) — Resmî tebliğ: Almanlar tarafından işgal edilen Andalsnes şehri ve muntakası son İngiliz kutaatından da tahliye edilmiş olduğundan Norveçte temizleme hareketi seri terakkiyer kaydetmektedir. Batı Norveçin de Norveç kıtalarının terhis devam ediyor. Alman müfrezeleri bazı yerlerde henüz umumi vaziyetten haberdar olmıyan küçük ve müferid Norveç kıtalarının mukavemetine karşıdır.

Narvik muntakasından düşman kıtaları yavaş yavaş mevzilerimize vaktasmaktadırlar. Düşmanın buradaki hücumları Alman iheri müfrezeleri tarafından püskürtülmüştür.

De-izle ve havada

Alman deniz kuvvetleri Skajerakta denizaltı takibine muvaffakiyetle devam ederek iki düşman denizaltısını tahrîb etmişlerdir.

Alman tayyareleri 1 Mayısta düşman filosundan bir grupu dağıttı ve bir tayyare gemisi ile bir destroyeri muhakkak olarak, diğer bir tayyare gemisini de muhtemel olarak tahrîb etmiştir. İki düşman avcı tayyaresi düşürülmüştür. 2 Mayısta Alman tayyareleri düşmanın deniz kuvvetlerine tekrar hücum etmişlerdir. Bir kruvazör ehemmiyetli surette hasara uğramıştır. Bombalarından diğer bir kruvazöre yaptığı tesir, sis yüzünden tesbit edilememiştir. Bir nakliye vapuruna bombalar sabet etmiş ve vapur batmıştır.

Norveçte ve Danimarkada birkaç hava mevdan düşman tarafından neticesiz bir surette bombardıman edilmiştir.

Garb cephesinde mühim bir şey olmamıştır.

İngilizlerin terkettikleri malzeme

Londra 3 (A.A.) — İngiliz askeri mahfeli, Andalsnes'den İngiliz kıtalarına gittiği esnasında bir miktar malzeme kaybedil-

diğini kabul etmekle beraber, kıymeti takdir edilmeyecek derecede çok kazanım alındığı hakkında Almnyadan verilen haberleri fanzai mahsulü telâkki eylemektedir.

Norveç Kralı memleketi terketmedi

Londra 3 (A.A.) — Cenubda hareketi idare etmekte olan Norveç kuvvetleri başkumandanı, karargâhını başka bir muntakaya nakletmiştir.

Press Association, kral Haakon'un hâlâ Norveçte bulunduğunu temin eylemekte dir.

Alman hava üsleri bombardıman edildi

Londra 3 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri, Jutland'ın şimalinde, Ry gölünün sahlinde bulunan ve düşman tarafından Norveç hareketinde kullanılan Ry hava üssünü ve demiryolunu muvaffakiyetle bombardıman etmiştir. Hücumlar, dün akşam başlamış ve bütün gece devam etmiştir.

Stavanger hava üssüne de gündüz hava hücumu yapılmıştır. Ayrıca Stavanger ile Fornebu hava meydanları geceleyin de bombardıman edilmiştir.

İngiliz tayyareleri, aynı zamanda, bütün gün, Andalsnes'den hareket eden İngiliz kıtalarını taşıyan gemiler kafilisini Alman hava kuvvetlerinin hücumlarına karşı muhafaza için de kullanılmıştır.

İngiliz hava kuvvetleri, bu hareket esnasında hiçbir tayyare kaybetmemişlerdir.

Londra 3 (A.A.) — Reuter ajansının salâhiyetli bir kaynaktan haber aldığına göre, Danimarkanın Ry tayyare karargâhı, İngiliz hava ordusu tayyareleri tarafından iki defa taarruz uğramıştır. Bu tayyareler, karargâhın civarına dağıtılmış bir vaziyette bulunan takriben 20 düşman tayyaresini bombalamışlardır.

Tayyare karargâhına ve civarındaki körolara, keza, tahrîb ve vatan bombaları atılmıştır. Sahanın ortasında bulunan iki düşman tayyaresi ateş almıştır.

İngiliz Hava Nezaretinin tebliği

Londra 3 (A.A.) — İngiliz hava nezareti tebliği:

Bugün, öğleden evvel, bir keşif tayyaresi, Borkum yakınında 3 düşman harb tayyaresinin taarruzuna uğramıştır. Bu taarruzu takib eden siddetli mütademe esnasında, İngiliz tayyaresinin topçusu Alman tayyarelerinden birini düşürmüştür, kendisi de ölmüştür. Diğer iki Alman tayyaresi mütademe den vazgeçmişlerdir. Pilot ve râsîd her ikisi de yaralı olmalarına rağmen, tayyareyi salimen üssüne getirmeğe muvaffak olmuşlardır.

İngiliz donanmasını tebrik

Londra 3 (A.A.) — Amirallik, geçen hafta zarfında Norveçte geniş mükyaasta yapılan hareket esnasında çok parlak muvaffakiyetler elde eden İngiliz donanması ve hava ordusu sülbaylarıyla efradını, bugün neşredilen bir tebliğde tebrik etmektedir.

Berlin'de müzareke haberini tekzip ediyor

Berlin 3 (Husus) — Norveç askeri mahfelleri Alman seferi heyeti kumandanlığı arasında bir müzarekenin akdime müteallik olarak müzakereler cereyan ettiğine dair verilen haberler asılsızdır.

Mekteb müdürleri yeni imtihan şekilleri etrafında görüştüler

Şehrimizdeki lise, orta okul ve muallim mektepleri müdürleri dün öğleden sonra saat 15 de Kız lisesinde maarif müdürü Tevfik Kutun reisliğinde bir toplantı yapmışlardır.

Bu toplantıda yeni imtihan talimatına mesine göre bu sene ilk defa yapılacak imtihanlar hakkında görüşülmüştür.

Toplantıda devlet orta okul ve lise birtirme imtihanlarına seçilecek müme-yizlerin tesbiti meselesi de görüşülmüş, ve her mekteb idaresinin müme-yiz olacak öğretmenlerin isimlerini dört gün içinde maarif müdürlüğüne bildirmesi kararlaştırılmıştır. Maarif müdürü lüğü bu öğretmenlerden her ders için üçer kişilik imtihan komisyonları teskil edecek ve okullara bildirecektir. Resmî okulların eleme ve sözü imtihanları kendi okullarında, Türk hususî liselerinin imtihanları da Galatasaray, Pertevniyal, Nispetiye 2 nci kız orta ve İstanbul erkek liselerinde yapılacaktır.

Orta okullarda türkçe, rivazive ve tabiiye derslerinin eleme imtihanları Türkiye'deki bütün orta okullarda 28, 29 ve 30 Mayıs günleri yapılacak, bunların sualleri Maarif Vekâleti tarafından gönderilecektir.

Eleme imtihanlarının notları yalnız imtihanla verilen cevaplara göre takdir edilecektir.

Eleme imtihanları bir bütün teşkil ettiklerinden, talebin eleme imtihanlarına aynı devrede girip her üç dersten de beşten aşağı not almaması şarttır. Eleme imtihanında bir dersten de olsa muvaffak olamıyan talebe, müteakib üç imtihan

İtalyan donanması Oniki adalar sularında tecemmü mü ediyor?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Londra 3 (Husus) — Başvekil Çem - berlayn tarafından dün şarki Akdeniz muvasalatları bildirilen İngiliz ve Fransız donanmalarının büyük cüzdamları, bugün İskenderiyyeye varmışlardır.

Donanmanın kruvazör ve küçük gemilerden mürekkep diğer kısmı ise, Pazar günü İskenderiyyeye gelmiş bulunacaktır.

Diğer taraftan Malta adasında da ihtiyat tedbirleri alınmış ve gece ışıkların söndürülmesi emredilmiştir.

İtalyan limanlarında bulunan İngiliz gemileri

Cenova 3 (A.A.) — Cenovada bulunan İngiliz vapurlarına derha mensub oldukları limanlara dönmeleri için Londradan emir gelmiştir.

Diğer taraftan Vangarn adındaki Holanda torpido muhribine üssülharekesi, ne avdet etmesi emri verilmiştir.

Filistine gelen yeni kuvvetler

Kudüs 3 (A.A.) — Cenub Rodezyası kıtaları bugün Filistine muvasalat etmişlerdir.

Mısırda alınan tedbirler

Kahire 3 (A.A.) — Akdeniz gerginliği Mısır hükümeti tarafından dikkatle takib edilmektedir. Dün hariciyede bir içtima yapılmış ve bu içtimada başvekil Mahir Paşa ile İngiltere büyük elçisi Sir Miles Lampson İngilterenin Mısırdaki ordusunun başkumandanı General Wilson ve millî müdafaa nazırı Mehmed Salih Paşa iştirak etmişlerdir.

Bir buçuk saat süren içtimadan sonra müdafaa nazırı, konferansın yakın bir tehlike dolayısıyla değil, memleketin emniyetini temine âmade bulunması için içtinabı imkânsız tedbirleri almak maksadıyla toplanmış olduğunu bildirmiştir.

Toplantıyı müteakib başvekil, dahiliye müsteşarı Hâmid Mahmud Beyi kabul ederek yabancıların mürakabesi hakkında alınacak yeni tedbirleri tetkik eylemiştir.

Hükümet, her türlü ihtimale karşı alınan polis tedbirleri cümlesinden olarak, Kahirede bir Mısır fırkası tahşidine karar vermiştir.

Şurası da kayda lâyıktır ki, başvekil öğleye doğru İtalya orta elçisi Kont Mazzoliniyi kabul etmiştir. Sefir başvekilin odasına girmeden önce matbuata yaptığı beyanatta, hükümetinden herhangi bir buhran tasavvuruna imkân verecek hiç bir işar almadığını ve hâdiselerin nikbin bir şekilde mütaleası icab edeceği kanaatinin muhafaza etmekte olduğunu bildirmiştir.

Kahire 3 (A.A.) — 15 Mayısta yapılacak olan tayyarelere karşı müdafaa manevraları, sahil batavalarının topçu gece atışları ve karanlık talimleri 7 Mayıs alınmıştır.

Diğer taraftan sabotajlara ve casusluklara karşı idam cezası deris eden yeni kanunun müstacelen çıkarılması âyândan istenmiştir.

İngiliz sefiri Sir Miles Lampson ile Mısır başvekil ve ordu seferi arasında bugün yeni bir mülâkat vak'ubolmuştur. Mülâkatta millî müdafaa hakkında alınacak bütün tedbirlerin alınmış olduğu ve Mısırın her ihtimale karşı hazır bulunduğunu ittifağa müşahede ve tesbit edilmiştir.

Mısır Başvekilinin beyanati

Kahire 3 (A.A.) — Başvekil, matbuata şu beyanatta bulunmuştur: Bütün emniyet tedbirleri alınmıştır. Vaziyet her türlü tehlike arz etmemektedir. Fakat bu tedbirler ne telâşa düşürücü mahiyettedir, ne de yakındır.

Mısır'daki şayialar

Kahire 3 (A.A.) — Kahirede dolanan haberlerin hilâfına olarak El Ebrahim gazetesinde

devresinin birinde, üç dersten eleme imtihanına girmeğe mecburdur.

Eleme imtihanında muvaffak olanlar, diğer derslerin sözlü imtihanlarına gireceklerdir. Sözü imtihanları 5 Haziranda başlayacak. 15 Hazirana kadar devam edecektir. Dünkü toplantıda ayrıca 19 Mayıs gençlik ve spor bayramında yapılacak senlikler etrafında görüşülmüştür.

19 Mayıs spor senliklerinin Taksim stadındaki kısmı, stadın duvarlarının yıkılması yüzünden burada yapılamayacaktır. Spor senlikleri birî Fenerbahçe, diğeri Besiktas Seref stadında olmak üzere iki yerde yapılacaktır. Evvelce Taksim stadına ayrılan mektepler de Seref stadındaki senliklere gireceklerdir.

Ayrıca kuzalarda da okulların iştirakile spor senlikleri yapılacaktır.

Son Posta S P O R

Muhtelit takım dün Mısıra hareket etti

Galatasaraydan Enverle Salime izin alınmadığı için takım 13 oyuncu ile seyahate çıktı

Galatasaray - Fener muhteliti Mısıra hareketinden evvel Galata rihimında

Mısırda kaç maç yapacakları henüz belli olmıyan Galatasaray, Fenerbahçe muhteliti dün öğle üzeri Mısıra hareket etmiştir. Fakat Galatasaraydan Enverle, Salime izin alınmadığı için takım mecburen 13 oyuncu ile seyahate çıkmıştır.

İdareci olarak takımla beraber seyahate çıkması mukarrer olan Muslahattin de izin alamadığından gidememiştir. İdareci olarak Hasan Kâmil, yardımcı olarak da Niya-ziden başka, federasyon ikinci reisi Danyal da takımla beraber gitmiştir.

Muhtelit takım şu kadro ile yola çıkmıştır.

Galatasaraydan: Osman, Faruk, Adnan, Musa, Gündüz, Budurl. Fenerbahçeden: Cihad, Ömer, Esad, K. Fikret, Naci, Melih, Basri.

Bu hafta yapılacak maçlar

Haftanın boş olmasından istifade eden Taksim stadı Galatasaray, Vefa, Beyoğluspor, Şişli arasında hususî bir turnuva tertib edecektir.

Demirspor, Beyoğluspor maçı

Ankaranın Demirspor takımı bugün ilk maçını Taksim stadında Beyoğlusporla yapacaktır. Maça saat 16 da başlanacaktır.

Galatasaray - Vefa maçı

Galatasarayla, Vefa takımları Pazar günü öğleden sonra Taksim stadında hususî bir karşılaşma yapacaklardır.

Galatasaray kongresi yapılamadı

Galatasaray klübünün fevkalâde kongresi dün akşam yapılmadı. Eksiklik olmadığından kongre 10 Mayıs Cuma günü akşamına bırakılmıştır.

İkinci küme final maçı

İkinci küme final maçını teşkil eden Beylerbeyi - Beyoğluspor karşılaşması yarın Şeref stadında yapılacaktır. Kazanan klübün birinci kümeğe geçmesi mevzu bahis oldu.

İtalyan deniz yollarının faaliyete devam edebileceklerini yazmaktadır. Mısır ihracatının durdurulduğuna dair verilen haberler siyasî mahfellerde tekzip edilmektedir.

Ruzveltin beyanati

Vaşington 3 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri reisi Ruzvelt, gazetecilerle yaptığı mutad haftalık toplantıda, Avrupa harbinin başka muntakalara veya başka milletlere yayılmasını men için Amerika Birleşik devletlerinin gayretleri sarfında devam ettiğini bildirmiştir.

Ruzvelt, dün İtalyan büyük elçisi Prens Colona ile yaptığı görüşmede hükümetin bu arzusunu kendisine anlatmış olduğunu da ilâve eylemiştir.

Gazetecilerden birisi, harbin genişlemesi, ne mani olmak için hükümetin ne gbi tedbir almak niyetinde bulunduğu hakkında bir sual sormuştur.

Ruzvelt, buna cevaben, hükümetin bu hedefe varmak için elinden geleni yaptığını söylemiştir.

Amerikalıların kanaati

Vaşington 3 (A.A.) — Hariciye müsteşarı Summer Wells, Romadaki büyük elçini Mussolini ile yaptığı mülâkat hakkındaki raporunun hariciyeye geldiğini bu mülâkatın umumi bir mahiyette olup beynelmîlî vaziyet hakkında görüş teatisini istihdaf eylemiş olduğunu bildirmiştir.

Hariciye nezaretinin kanaati, Phillips - Mussolini mülâkatından çıkan neticenin İtalyanın harbin eşliğine gelmiş olmadığını merkezindedir.

Summer Wells İtalyanın bu husustaki hatırı hareketi hakkında tefsiratta bulunmak - tan şahsen iktinab etmiş, fakat matbuat mümessillerine hariciye nezaretinin Amerika

ğundan maç büyük ehemmiyet taşınmakta - dir. Maamafih birinci küme klüblerinin bu sene sekize indirilmesi tahakkuk ederse ikinci küme şampiyonluğu da bütün ehemmiyetini kaybetmiş olacaktır.

Enerjik bir takım olan Beylerbeyi ile iyi futbol oynayan Beyoğlusporun yarın saki bir karşılaşma yapacakları muhakkaktır.

Atletizm müsabakaları

Küçükler arasında ve muhtelif kategoriler üzerinde yapılmakta olan atletizm teşvik müsabakalarına yarın sabah Kadıköy sahasında devam edilecektir.

Mektepler şampiyonası finali

Mektepler şampiyonasının finali bugün öğleden sonra Şeref sahasında Galatasarayla, Boğaziçi iliseleri takımları arasında yapılacaktır.

İki takım arasında birinci sınıf derecede olan futbolcuların bulunması bu müsabakayı pek zevkli bir şekilde sokacaktır.

Bu maçtan evvel üçine çıkacak takımı tayin edecek olan Haydarpaşa, Boğaziçi iliseleri maçı yapılacaktır.

Boks yeniden ihya ediyor

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Boks Ajansından:

1 — Memleketimizde boksun yeniden ihyası düşüncesiyle, Taksimde Siraserviler cad. desinde kâin 57 numaralı bölge binasında tanzim olunan idman salonunda boks antrenmanlarına başlanacaktır.

2 — Antrenmanlara 6/5/1940 Pazartesi gününden itibaren her akşam saat 18 ile 20 arasında devam olunacaktır.

3 — Antrenmanlara memleketimizin tanınmış boksörleri nezaret edeceklerdir.

4 — Bu işle ilgili olup da çalışmak isteyen her sporcu klübünden alacağı resimli bir vesika ile müsabaka saatlerinden evvel ajansa müracaat ederek isimlerini kaydedeceklerdir.

5 — Hiç bir klübe mensub olmıyan boksörler ikişer fotoğrafla birlikte müracaat etmelidirler.

tebasının İtalyayı terke davet edildikleri meselesine hiç bir ehemmiyet atfetmediğini bildirmiştir. Bu beyanat Mussolini'nin sefir Phillips'e İtalyanın hâlden harbe girmek niyetinde olmadığını bildirdiğine dair Roma'dan verilen haberleri bilvasıta teyid eden mahiyette görülmektedir.

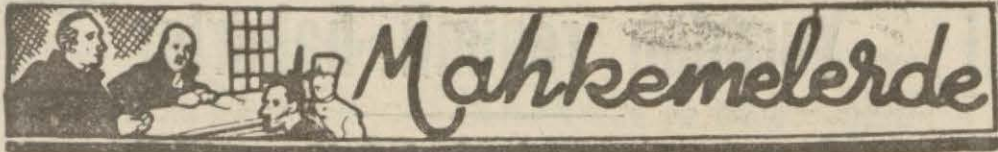
Amerika - İtalyan görüşmelerinin neticeleri

Paris 3 (A.A.) — İtalyan - Amerikan görüşmeleri, yalnız vaziyeti aydınlatmakla ve beynelmîlî vaziyet üzerinde ehemmiyetli bir âmil telâkki edilmekle kalmayıp, bazı ittisadî realiteleri de ortaya çıkarmak gibi bir fayda temin etmiştir. Amerika bitaraflik kanunu mucibince, Birleşik Amerika ticaret gemilerini, harbe giren bir devletin himanlarına uğramaları yasaktır. İtalya Alman - yaya yardım ettiği takdirde bu kanun onun hakkında da tatbik edilecek ve İtalya bu suretle, yegâne menba olarak Sovyet Rusya'ya müracaat zaruretinde kalacağından tam abluğa içine girmiş bulunacaktır.

Taksim gazinosunda ecebi artistler çalıştırılmıyacak

Bar sahiblerinden bazıları bar artistlerinin Taksim gazinosunda çalıştırılmaları ileri sürmektedirler. Bu hususta İstanbul vali ve belediye reisi doktor Lutfi Kırdar şunları söylemiştir:

— Ecebi artistlerinin barlarda çalışmaları yasaktır. Taksim gazinosunun bar kısmında da ecebi artisti çalıştırılmıyacaktır. Bazı bar artistlerinin Taksim gazinosunda ecebi artisti çalıştıracağı - mıza dair ortaya atıkları haber kâmilan yalandır.

Mahkemelerde

Dolmabahçe izdihamı hâdisesi

Dün ağır cezada yeniden şahidler dinlenildi ve mahallinde bir keşif yapılmasına karar verildi

Dolmabahçe sarayında halkın Ebedi Şef Atatürk'ün nâşını ziyaret etmesinde vukua gelen ve 11 kişilinin ölümüne neticelenecek izdiham hâdisesinin muhakemesine izmit ağır ceza mahkemesinde devam edilmektedir. İzmit mahkemesi evvelce istinabe yolu ile İstanbul'da dinlenen bazı şahidlerin ifadeleri arasında mübahenet bulmuş, bunların yeniden dinlenmeleri ve müvacehe yapılmaları için, İstanbul 2 nci ağırcezasına yeni bir istinabe varakası göndermiştir. Emniyet 3 üncü şube müdürü muavini Tahsin, 2 nci şube müdür muavini Tevfik Doğan, sabık Beşiktaş Emniyet Amirî Lütfi Erdoğan ve Kadıköyünde oturan Nesime isiminde yaşlı bir kadın dün 2 nci ağırceza ceza mahkemesine, saray kapısının açılıp kapanışında kimin emriyle hareket olunduğuna, vak'a sırasında hâdiseye maznunların sarayda bulunup bulunmadıklarına, kapının kapatılması ve tekrar açılması keyfiyetinin müessif hâdiseye üzerindeki tesir derecesine dair, kendilerinin tekrar şehadetlerine müracaat olunmuştur.

Dünkü istinabe duruşmasında hâdiseye suçlu oldukları sanılan eski Emniyet Müdürü, Çorum valisi Salih Kılıç ve eski Emniyet Müdür muavini, Başvekâlet arşiv daire si müdürü Kâmiran da hazır bulunmuşlardır.

İlk olarak dinlenen şahid Emniyet 3 üncü şube müdür muavini Tahsin, vak'a etrafında sorulan suallere, şöyle cevap vermiştir:

— Kapının kapanması ve açılması için, emri kim verdi, bilmem. Vak'a esnasında suçluların orada olup, olmadıklarını da bilmiyorum. Yalnız, Kâmiran sabahın akşamı kadar sarayda idi. Saray kapısının kapanıp, açılması keyfiyeti, hâdiseye üzerinde müessif olamaz. Çünkü, vak'a, kapı açıldıktan 2,5, 3 saat kadar sonra vukua geldi.

Emniyet 2 nci şube müdür muavini Tefik Doğan da, ezümle vak'a hakkında şunları söylemiştir:

— Kapı Beşiktaş emniyet amiri Lütfi tarafından, saraydaki bir kavastan anahtar

alınarak, kapatıldı. Bir saat kadar kapalı durdu. Sonra açıldı. Kimin emriyle olduğunu bilmiyorum. Vak'a sırasında Emniyet Müdürü Salih Kılıç ve muavini Kâmiran sarayda görmedim. Kapının kapatılıp, açılmasını hâdisenin vukuunda bir tesiri yoktur.

Müteakiben mahkeme sabık Beşiktaş, hâlen Sarıyer emniyet Amirî bulunan Lütfi Erdoğan dinlenmiş, şahid demiştir ki:

— Halkın fazla hücumu üzerine bir hâdiseye meydan vermemek için, Emniyet Müdür muavini Kâmiranla müsavere ettikten sonra, kapıyı kapadım. Yarım saat kapalı durdu. Bilâhare, gene kendisile yaptığım müsavere üzerine, açtım. Kapının kapanmasının hâdiseye tesiri yoktur. Bu hususta, bir miralaydan emir aldığım da, doğru değildir.

Suçlulardan Kâmiran şahidin ifadesinde kendine taallük eden kısma itiraz ve bu ciheti reddetmiştir.

Mahkemeye dinlenen şahid Nesime ise:

— Benim kanaatime göre, eğer kapı kapatılıp açılmasaydı, bu hazin vak'a vukua bulmayacaktı. Zira, kapı açılır açılmaz, akabinde hâdiseye oldu.

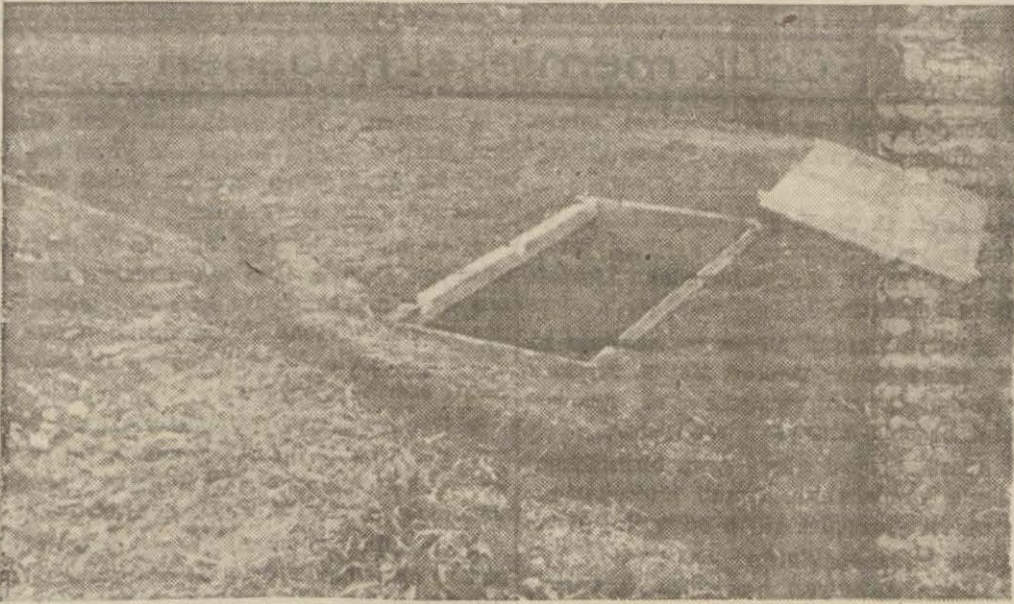
Demiştir. Bu şahid ile diğerleri ifadeleri arasında mübahenet bulunduğu, müvacehe edilmişler; neticede, her iki taraf da, şehadetlerinde, ısrar etmiştir.

Duruşma, gelmiyen şahidlerden mülkiye müfettişi Aziz Namlı ve Beşiktaş kaymakamı Rıza Ünalın celbeleri için, başka güne bırakılmıştır.

Kısa bir fasıla verildikten sonra, celse tekrar açılmış ve izmit ağırcezasından vak'a yerinde bir keşif icrası için gönderilen istinabe varakası okunmuştur. Neticede azadan hâkim Halil Cebesoyun niyabeti altında, bir taraf bir ehli hibre tarafından, suçluların ve Emniyet 2 nci şube muavini Tefik ile eski Beşiktaş zabıta Amirî Lütfi'nin iştirakle Dolmabahçe sarayında bir keşif yapılmasına karar verilmiştir.

Bu keşif, 6 Mayısta icra olunacaktır.

Nümune sığınakları yapılıyor

Yapılan sığınaklardan biri

Vilâyet dahilinde nümune sığınakları yapılmasına başlandığını yazmıştık. Yapılacak 32 sığınaktan Beyoğlu, Eminönü ve Fatih kazalarında dörder, diğer kazalarda ikiser sığınak yapılacaktır.

Sığınaklar siper sığınak ve hendek sığınak olmak üzere iki tiptir ve bunlardan bir kısmı ikmal edilmiştir. Resim, inşası tamamlanan sığınaklardan birini göstermektedir.

İspanya sefiri

Sefir kızı ile birlikte

İspanyanın Ankara elçiliğine tayin edilmiş olan Marki Don Pedro dö Prat Romanya vapurule dün sabah Köstenceden gelmiştir. Yeni elçi, rıhtında konsolosluk erkânı tarafından karşılanmış ve doğruca Gümüşsuyundaki sefaret binasına gitmiştir.

Elçi birkaç gün şehrimizde kaldıktan sonra Ankaraya giderek Cümhureltimeze itimad mektubunu verecektir. Eski den de şehrimize gelmiş olan elçi, tekrar memleketimize gelişinden dolayı çok memnun olduğunu bildirmiştir.

Yedi eroin kaçakçısı yakalandı

Kaçakçılar

Emniyet müdürlüğü memurları dün de şehrin muhtelif yerlerinde beyaz zehir kaçakçılığı yapan yedi kişiyi yakalamışlardır. Ekseriyetini sabıkalarını teşkil ettiği suçlular arasında Makbule adında bir de kadın vardır. Yakalanan diğer kaçakçılar şunlardır: Mehmed Sabri, Müzdat, Nedim, Ali ve Mehmed. Suçluların yedisini de bugün asliye 5 inci ceza mahkemesi müddetumüllüğüne teslimi edileceklerdir.

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Kadıköy Askerlik Şubeshinden: Kadıköy şubesinde kayıtlı Kadıköy Cevizlik Keresteciz sokak 42 sayıda oturmakta iken şubeyi haberdar etmeden muntaka haricine gidip ve adresi bilinmeyen yedek istihkâm teğmeni Murtaza oğlu (42214) Aziz Börünün 48 saat zarfında müracaat etmesi ve taşrada ise adresini telgrafla şubeye bildirmesi tebliğ makamına ifân olunur.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem USAKLIGİL

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 46

BAYBARS

Yazan: Hasan Adnan Giz

Ümitsiz bir hayatın başlangıcı

Kutuzun bahtı vardı. Sultan o kadar kendi hülyasına dalmış ve Şerefettin o kadar içerlemiş bir haldeydi ki, heyetin arzusunu - annesine bile danışmadan - adeta sevinçle kabul etti. Şerefettinden çok daha genç ve çok daha dirayetli bir asker olan Kutuz aynı zamanda rahmetli babasının en güvendiği arkadaşlarından biriydi. Heyet saraydan ayrıldıktan sonra vaziyeti bildirmek için annesinin odasına geçen Nurettin Ali ihtiyar hekimini orada buldu. Bu kurnaz tilkiden nihayet intikam almak zamanı gelmişti.

O riya ve tabasbus dolu bir hareketle eteğine kapanırken, delikanlı darbeyi vurdu:

— Şimdi mühim bir emri vaki karşısında ka'dım anne- Hükümette bir tebeddül oldu.

Kadın hayretle yerinden fırladı:

— Ne oldu oğlum?

O sakin izah etti:

— Hekimin idaresinden hoşnud olmayan Emirler aralarında meşveret yaparak Kutuzu Atabey seçmişler. Saraya bir heyet geldi. Ben de bu kararı kabul etmek mecburiyetinde kaldım.

Şerefettinin her zaman yeşile çalan rengi bu sefer her nedense kıpkırmızı olmuş, kadıncağzın ise hayretten eli ayağı tutulmuştu.

— Bana bir kere danışmadan neler yaptın oğlum!

Diye mırıldandı.

— Emirlerin ne olduğunu bilmiyorum gibi söylüyorsunuz aňne. Onların verdiği kararı hangi sultan değiştirebilir. Bir an tereddüd belki taç ve tahtına malolordu.

Şerefettin vuruşu bir hayvan gibi kalkarak kapıya doğru sendeledi:

— Artık bizim vücudümüze burada lüzum ve ihtiyaç kalmadı. Yaptığım hizmet ve fedakârlığın bu şekilde nihayet bulcağını zaten biliyordum. Zararı yok. Siz sağ olun. Eğer emir buyurursanız ihtiyar Şerefettin uğrunuzda ölmeyi gene kendine büyük bir şeref bilecektir.

Sultanın annesi her zaman sevdiği ve itimad ettiği bu adamın bu anı zevalinden fevkalâde müteessir, gözleri yaşla dolarak kemikli ellerini tuttu:

— Bize darılmayın Şerefettin! Onların ne hain, ne asi insanlar olduğunu bizden iyi siz bilirsiniz. İyiyle ve hizmetini, zi her zaman hürmetle anacağım. Bu vazifeden ayrılmakla sakin bizi unutmayın. Saray her zaman size açıktır. Daima tecrübe ve fikirlerinizden istifade etmek isteriz.

Delikanlı daha fazla dinlemiyerek dışarı fırladı. Sa'asız yorgun argın merdivenleri çıkıyordu:

— Ne haber Salamsı, Emir Alâettin geldi mi?

İhtiyar emektar can sıkıntısıyla başını eğdi:

— Maalesef Emir Alâettini bulamadım sultann.

— Ne olmuş, bir yere mi gitmiş?

— Daha o gece kızını alarak meçhul bir semte kaçmış. Köşkte hiçbir şeyden haberi olmayan ihtiyar bir bekçiden başka kimse yok. Etraftan da hiçbir malûmat alamadım.

Sarayın yuvarlak kubbeleri bir helezon şeklinde kıvrılarak delikanlının başına göktü.

Yapıldığı gündenberi en şakrak kahkahalarla en korkunç feryadları göğsünde tekrarlayan bu kubbelerde Nurettin Alinin aşkı da uzun bir enin halinde ledi.

O an genç hükümdar için ümitsiz ve emelsiz bir hayatın başlangıcı olmuştu. Diğer taraftan, ihtiyar Şerefettin iflâş eden hilelerin felâketzedesi kambur gövdesini topal bir et gibi saraydan çıkarırken, Seyfettin Kutuz uzun zamandanberi gerilmiş bir yayın hizile onun makamına düşüyordu.

— 5 —

NÂSIRIN ELÇİLERİ

Baybars balkonun mermer korkuluğuna dayanarak şehrin geniş ufuklarına derin bir tahassürle baktı:

— Güzel Kahire! Senelerden sonra tekrar seni göreceğimi pek az düşünmüştüm.

Aşağıda halk ve taraftarları onun avdeti şerefine candan nümâyişler yapıyorlardı. Müthiş maceralarının yorgunluğunu hâlâ yüzünde taşıyan namdar kumandan yarı düşünceli bir halde, arkasında duran Seyfettin Kutuzla döndü:

— Bunu muhakkak sen de hissetmişsindir Kutuz! Gurbetin bütün acılığına rağmen ilk vardığımız memleketin hatırası ikinci bir vatan kadar kuvvetlidir. Şam ve Kahire bu iki şehri çok severim. Çünkü on dört yaşında Şama geldim ve gurbet acısını ilkönce Kahirede avuttum, Şam ve Kahire!

Seyfettin Kutuz dostane bir şekilde eski düşmanının kolunu tutarak önlüğünde yayılan ehlâm'ar şehrinin panoramasını gösterdi:

— İşte bütün Kahire ayağımızın altında. Yarın Şamı da böyle hâkim bir mevkiden seyretmeyeceğimizi kim iddia edebilir?

Baybars bıyıklarını ısırdı:

— Şamın mukadderatını Helâğûnün bahtı tayin edecek. Kahirenin akıbeti de Şamın mukadderatına bağlı.

(Arkası var)

Son Postanın zabıta romanı, 31

3 KELİMENİN ESPRARI

Yazan: İhsan Arif

Şimdi ne yamalı idi? Gidip bıçağı tanıdığını bildirirse acaba kendisine mükâfat verirler mi idi? Danslar kraliçesini öldüren bıçak, bu otelden çalıştığına göre, katilin de o civarda oturması lâzımdı?

Durmuş, patronunu hiç sevmezdi. Kasab bozması herif, yalnız müşterilerinin yüzüne güler, fakat Durmuşun canını çıkarırdı. Bıçak, otel sahibi bay Süleymana aid bulunduğu göre, katil de bu adam olmasın? Yüreği hop etti. Ne olursa olsun, işi gidip polise haber vermek lâzımdı. Nihayet, dayanamayarak kasketini aldı, yoldan geçen bir otobüse atlayarak Kartala gitti, oradan trene bindi.

Durmuş iki saat sonra polis müdüriyetinde müfettiş Haşmetin yanında idi. Haşmet, bu köylü kıyafetli adamı dikkatle süzdükten sonra sordu:

— Sen ne yumurthyacaksın baka İhm?

— Ben şu bıçak için geldim.

— Bıçak mı?
— Evet, gazetenin resmîni bastığı bıçak. Hani dansöz kadına öldürdükleri bıçak...

— Anladım. Sen bu bıçağı tanıdın mı?

— Tanıdım.

— Söyle bakalım.

— Söylersem mükâfatı bana verirler mi?

— Arsızlık etme! Her şey surasile...

Sen şimdi bildiğini söyle bakalım.

— Bu bıçak, bizim Yakacıkta bay Süleymanın otelinde idi.

— Emin misiz?

— Kat'iyen! Bir koleksiyonun içinde duruyordu. Her zaman onları siler, temizlerdim.

— Yanlışlık olmasın?

— İmkânı yok. Kentliklerine de dikkat ettim, o benim bildiğim bıçaktır.

Haşmet, altın madeni bulan bir adam gibi sevindi. Fakat, sevincini belli etmedi.

— Onu oradan kim almış?

— İşte bunu bilmem!

— Kimbilir?

— Belki bay Süleyman bilir. Çünkü bu bıçak koleksiyonu onundu.

Polis müfettişi, Durmuşu on dakikadan fazla ihtinlekti etti. Falkat, köylü usak fazla bir şey bilmiyordu.

Haşmet, bu ihbara fevkalâde ehemmiyet veriyordu. Nihayet, bu cinayeti örtten karanlıklar yarıtılabaktı. Nihayet ümid verici izlere kavuşuyordu. Çekmeceyi açarak mahud bıçağı çıkarırdı. Durmuş görür görmez bağardı:

— Ta kendisi bayım, ta kendisi! Ben aldanmamışım.

Haşmet bıçağı bir kâğıda sararak iç cebine koydu. Dış cebine de iki kelepçe yerleştirdi. Ondan sonra portmanto-dan şapkasını aldı:

— Düş önüne bakalım. Yakacığa gidiyoruz.

Yolda konuşuyorlardı:

— Demek bu bıçak otel sahibine aittir?

— Evet!

— O halde bu Nebi Süleyman bana her şeyi anlattı. Yoksa kendisini tevkiif edeceğim.

Durmuş titreyen bir sesle:

— Falkat onun kalbahatli olduğunu nereden biliyorsunuz?

— Haşmet, uşağı tersledi:

— Sen üzerine vazife olmayan şeylere karışma bakalım.

Durmuş korkuyordu. İş gelip polise haber verdiğine bin gere pişman olmuştu. Fakat ilkramiyeyi düşündükçe de için için sevinmiyordu.

Kadıköyüne kadar hiç bir şey konuşmadılar. İşkeleye çıktıktan sonra bir teksiye atıldılar. Durmuş o zaman dayanamayarak sordu:

— Affedersiniz; bu işimin mükâfatını ne zaman alabilirim.

Dalgın dalgın düşünmekte olan Haşmet bu sözleri duymadı. O zaman garson ona biraz daha yaklaşıp tekrar seslendi:

— On bin lira mükâfatı bana vermeyecekler mi?

Polis müfettişi bugün çok asabî ve buhranlı bir halde idi. Başını çevirerek adamcağıza ters ters baktı ve suratına tülkü gibi söylendi:

— Burası bana ad bir şey değildir. Yanımda gevezelik etme be herif!

— 15 —

Yakacıkta küçük otelin sahibi olan Süleymanın bugün sınırları üzerinde idi. Hayatında canını bu kadar sıkılan bir hâdiseye ile karşılaşmamış idi. Hâlâ, bir kâbus görmüş gibi idi. Çünkü, az daha kendisinin hiç tanımadığı

bir kadının katili olmakla itham edilecekti. Polis, haksız yere kendisinden şüphe etmişti.

Yakacık gibi asude bir muhitte hayatına namuskarane kazanan ve bütün muhitin itimad ve teveccühünü kazanmış olan kendisine bu kadar ağır bir suç isnad edilmesini havsalsası almıyordu. Üç saat polis müfettişi ile didişen adamcağızda artık âşab namına bir şey kalmamıştı. Masum olduğunu isbat edinceye kadar akıla karar vermişti. Bir bıçak mutlaka sahibi tarafından kullanılmasın ya! Onu otelden aşırması lardır mutlaka! Kim aşırıldı ise bu halı da o işlemiştir. Fakat, gel gelelim, ecel törpüsü polis müfettişine bunları anlatmak mümkün olmuyordu ki... Herif, o parlak gözlenile insana bir bakıyordu ki... Sanki, kafa tasını delerele beyninin içindekilere okumak ister gibiydi...

Bir iftira, bir dalgınlık, bir yanlışlık insanın başına ne felâketler gettirmezdi.

Durmuşun münasebetsizliği de iş tuz biber katmıştı. Eğer, Durmuş, bıçağı polise haber vermemiş olsaydı, o geç işin farkına varacak, polise giderek kendisi haber verecek, tabii meydu olan mükâfatı da alacaktı. Bıçak kendisinin idi.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Gemliğin güzel sahil köylerinden biri daha: Fıstıklı

Nefis bir memba suyuna kavuşan bu şirin köyde halk içki içmez ve kâğıd oyunları oynamaz

Gemlik (Hususi) — Sahilden, yalnız ağaç dallarının üstünden beyaz minaresini görebildiğimiz Fıstıklı köyü, yeşil çam ormanlarıyla mestur dağ silsileleri arasında kurulmuş, önünde geniş ve yemyeşil bir ova ve Marma- rana şirin Gemlik körfezine açılan bir saha olan bir köydür. Bu sahada balıkçıların yaz-kış faaliyetleri görül- mektedir.

Fıstıklı köyü sahilden yarım saat kadar mesafededir, köy meydanında ise eski bir şadırvan ve şadırvan üze- rinde de gene nefis bir kitabe vardır.

Bu kitabe bilhassa köyün bundan yüzlerce yıl evvel mükemmel bir âsara lâyük olacak derecede tekâmülünü anlatması itibarıyla çok kıymetli bir tarihi vesika teşkil etmektedir. Bundan başka mezarlıklarında 250-300 yıl evveline aid mezar taşlarına rastlanmaktadır.

Köylünün geçim vasıtalarından biri büyük şehir sokaklarını süsleyen parke taşlarıdır ve Fıstıklının küçük sokakları kaldırımlıdır. Bu köyün umu- mî güzelliklerini, hususiyetlerini izah ederken bilhassa, köyün geniş bir bahçe ortasına kurulan mektebi ve dahili tertibat ve levazımı tedrisiyesinin bol- luğu, temizliği, umumî ve muntazam işleri nazam dikkati celbediyor. Bahçe- nin bir köşesi nümune fidanlığına, bir tarafı sebze ekimine, bir bölümü de jimnastik yeri olarak ayrılmıştır.

Fıstıklı köyünde 125 ev, 670 nüfus vardır. Senelik bütçesi 1671 liradır. Köy geliri salma, iskele rüsumu vesair suretlerle temin edilmektedir. Bütçe- den sarfiyat yekünü 1935 senesinde 1530 liraya bulmuştur. Bu sarfiyat a- rasında köyün üç yüz metre kadar ö- kesinde bulunan memba suyu köye a- kılması ve yedi çeşme yapılmıştır. Bu

su Gemlik havzasındaki suların içim itibarıyla en nefisidir.

Sudan başka köyde bir de umumî helâ yapılmış, bir ecza dolabı kurul- muş, iskeleden köye kadar olan iki ki- lometrelik yol genişletilmiştir. Köyde üç umumî radyo vardır. Köyün küçük çapında 3 kahve, 4 bakkal bulun- maktadır. Başka geçim vasıtası parke taş ocakları işletmek, balıkçılık, koza, zeytin, arıcılık kümes ve ağıl hayvan- ları yetiştirmek gibi muhtelif ve mü- tenevi olup bunların en esaslarından ikisini balıkçılık, taşçılık teşkil etmektedir. Köy kahvelerinde herhangi bir oyun oynanması yasak olduğu gibi müskirat satmak ve içmek de yoktur. Cana yakın, münevver ve çok misafir- perver bir halka malik olan Fıstıklı genç köy muhtarı Mustafa Ünal çok güzel idare etmektedir.

Samsun'da Tahsil çağındaki çocukların sayısı

Samsun (Hususi) — Tahsil çağında bulunan çocukların sayısı yapılmış, büyük bir intizam dahilinde cereyan etmiştir. Evlere uğrayan memurlar, tahsil çağında bulunan yavruların ad- larını ve sayılarını tesbit için her ta- rafta müsaid bir hüsnüka bulmuş- lardır.

Antalya belediye bütçesi

Antalya (Hususi) — 840 yılın be- diye bütçesi yapılmıştır. Varidat ve masarifat yekdiğerine mütevazın ol- mak üzere yüz sekiz bin dokuz yüz yetmiş iki lira olarak tesbit edilmiştir. Bütçe belediyenin maliye encümenine belediye meclisi tarafından kabul ve tasdik edilmiş olup vilâyetin tasdikine iktiran etmek üzere dir.

Samsun Halkevinde edebiyat geceleri

Samsun (Hususi) — Her ay tertib edilmekte olan edebiyat geceleri büyük bir alâka görmektedir. Şimdiye kadar (Füzuli), (Namık Kemal), (Abdülhak Hâmid) gibi edebiyatımızda mevki işgal etmiş zevata tahsis edilen edebiyat gece- leri çok faydalı olmaktadır. Namık Ke- malin idari ve siyasi hayatı hakkında Vali Fuad Toksalın verdiği konferans

büyük bir alâka ile dinlenilmiş, bu hafta da (Abdülhak Hâmidin siyasi ve idari hayatı) hakkında Vali Muavini tarafın- dan bir konferans verilmiştir. Halkevi her ayın yirmi birinci günü bir edebiyat gecesi toplantısı yapmağa kararlaşmıştır. Resmimiz, toplantılardan birisinde valiyi, general ve davetlilerden bir kıs- mını göstermektedir.

Balıkesir Halkevinin Çalışmaları

Balıkesir (Hususi) — Balıkesir Hal- kevi kışlık çalışma programına muvaf- fakiyetle devam etmektedir. Evvelce tesbit olunan program mucibince kon- feranslar verilmekte, her hafta Cu- martesi günleri muntazaman müsame- reler tertib olunmakta ve Pazartesi günleri de köylü geceleri yapılmakta- dır.

Bu cümleden olarak spor sahasında da aynı faaliyet göze çarpmaktadır. Gençlik klübüne Halkevi takımı arasın- da bir maç yapılmış ve Halkevi takımı 3-0 galib gelmiştir. Bundan başka Hal- kevi spor kolu müsaid köylerde spor klüpleri açmağa karar vermiştir. İlk o- larak Karaman köyünde merasimle bir klüp açılmıştır.

Diğer taraftan Halkevi salonunda iki sergi açılmıştır. Birisi resim, kitab, gazete ve mecmua sergisi olup bir çok güzel resim ve fotoğraflar, eski ve yeni devirlere aid kitab ve risaleler bulun- maktadır. Diğer ise talebelerin mesai saatleri haricinde yaptıkları yağlı ve sulu boya resimlerle kara kalem re- simlere aiddir.

Kızılırmak nahiyesinde fındık yetiştirilecek

Çankırı (Hususi) — Kızılırmak na- hiyesinde üretmek maksadile Giresun- dan getirilen dört yüz fındık fidanı Kı- zılırmak köylerinden bazılarına gönde- rilmiştir.

Rakımı 500 metre olan bu havzada fin- dığın iyi netice vereceği ümid edilmek- tedir. Bundan başka bu havzada Anteb fıstığı da tecrübe edilmektedir.

Çorluda Çocuk bayramında kimsesiz çocuklar sevindirildi

Çorlu (Hususi) — Kolordu kumanda- nının himayesi ve kaymakam Muzaf- ferin değerli mesaisile bu yıl da 125 kim- sesiz çocuğa icab eden yardımlarda bu- lunulmuştur. Çorlu ilk ve orta okulların- da tahsil gören himayeye muhtac yavru- lara etli, sütlü ve tatlı gıdalar verilmiş, mektep levazımları temin edilmiştir.

23 Nisan bayramında giydirilen bu yavrular devletin ve halkın bu alâka ve şefkati karşısında fakirliklerini ve kim- sesizliklerini unutmuşlardır.

Agonyada tütün satışları

Agonya (Hususi) — Bu sene Agon- ya mantakasındaki tütün rekoltesi ge- çen seneden daha iyi ve fiatlar da ol- dukça yüksek olduğundan zırranın bi- raz yüzü gülmüş, köylülerden bazıları 600 liraya yakın tütün parası almış- tur. Nefaset itibarıyla dünyanın her ta- rafında tanınmış ve çik şöhret bulmuş olan Agonya tütünleri geçen iki ay i- çinde inhisar idaresile bazı tüccarlara kilosu 50 ile altmış kurus arasında sa- tılmış, bu yıl idrak edilen tütün mik- tarının da 350,000 kiloya balığ olduğu anlaşılmıştır.

Akyazı kaza merkezi oluyor

İzmit (Hususi) — Akyazıda beledi- ye teşkili Devlet Şurasınca tasdik edil- miştir.

Akyazı halkı, yeni belediye seçimine hazırlanmaktadır.

Kocaelinin çok güzel ve verimli bir nahiyesi olan Akyazı yakınında kaza merkezi de olacaktır.

Yurddan resimli haberler

Samsun gençleri takdir edildi

Samsun (Hususi) — Samsun Halkevi- nin, büyük zelzele felâketinin ertesi gün- nü Erbaa ve Reşadiye muntakalarındaki felâkette kardeşlere yardım ekipleri gönderdiği malumdur. Felâket sahala- rında hiçbir maddi düşünce taşımaksızın büyük bir feragatle çalışan Samsun Halveki gençleri, yardım işlerinde çok faydalı olmuşlar ve uhlerine düşen in- sanî vazifeleri hakkile yapmışlardır.

Gençler, genel sekreterlik, Tokat ve Sam- sun valilerince takdir edilmişlerdir. Halkevi idare heyeti, feragatle çalışan bu gençlere ayrıca birer takdirname ver- miş ve büyük makamlarımızla Halkevi- nin bu takdirnamesi, gençlerimiz için manevî hakiki birer mükâfat olmuştur. Resmimiz, yardım ekiplerinden bir gru- pu reisleri Cudi ile bir arada göstermek- tedir.

Çankırı Çocuk Esirgeme Kurumu çalışıyor

Çankırı (Hususi) — Çocuk Esirgeme Kurumu son aylar zarfında durmadan çalışmaktadır.

Kurum; tesis etmiş olduğu «süt dam- lası» ve 100 fakir okul çocuğuna ye- mek verme işinin idamesi yolunda her

çareye teşebbüs etmektedir.

Kurum faydasına yapılan eşya piyan- gosu çekilmiş ve kuruma hayli kazanç temin etmiştir.

Bundan başka kurum menfaatine ve- rilen bir balo çok neş'eli geçmiştir.

Küçük memleket haberleri

★ Hendekte tütün alım ve satımı harare- tini muhafaza etmektedir. Piyasa gittikçe yükselmektedir.

★ Arapkir C. M. U. sı İbrahim Gören bir ay mezuniyetle vazifesinden ayrılmış yerine Malatya C. M. U. muavinlerinden Mustafa Abügüm gelmiştir.

★ Malatya Umumi Meclis toplantısına iş- tirak etmiş olan Umumi Meclis azasın- dan Şevket Çobanlı ve Asım Oral meclisin bitmesi hasabıyla kazaya dönmüşlerdir.

★ Adana bölgesi güreş grup birincilikleri Mersinde yapılacaktır. Cenub muntakası- naki bütün güreşler tayin edilecek günde Mersinde toplanacaklardır.

★ Adana Belediyesi buz flatını arttırmış ve üç kurus olarak tesbit etmiştir.

★ Adana Valisi Falk Üstün Ceyhana gide- rek teftişlerde bulunmuştur. Vali daha zi- yade maarif işleriyle meşgul olmuştur.

★ Adana Vakıflar İdaresinin yapılmakta olduğu sebze ve kasablar hali inşaatı ta- mamlanmak üzere dir. Bu suretle Adana iki güzel hale sahip olmuş bulunuyor.

★ Çorluda 3 Mayıs'ta başlamak üzere bü- yük emtia ve hayvan panayırı açılacaktır. Panayır iki hafta devam edecek, sonunda pehlivan güreşleri yapılacaktır.

★ Karıştıranla - Muradı arasındaki 14 ki- lometre şose asfalt yapılacaktır. İşe başlan- mıştır.

★ Muradınca Aşağısirt köyünde oturan Romanya göçmenlerinden Sadık Ateşin evi birdenbire yıkılmıştır. Bir tesadüf eseri ola- rak (6) nüfustan ibaret olan alle efradın- dan hiç biri içeride bulunmamış, muhakkak bir ölümden kurtulmuşlardır.

★ Malatya Fıratespor takımı 22 kişilik bir oyuncu kafilesile G. Anteb bir maç yap- mak üzere hareket etmişlerdir.

★ İskenderun kaza merkezile mülhaka- tında bir nüfus sayımı tecrübesi yapılmış- tir.

★ Kayseriden Adanaya gelen Erciyeş spor futbol takımı Adana Millî mensucat spor takımı arasında yapılan maç 4.2 Millî men- sucatsporun galibiyetle neticelenmiştir.

★ Adana Halkevi sosyal yardım kolu men- faatine yeni Halkevi binasının inşaatı biten alt salonunda bir balo verilmiştir. Bu balo mevsimin en neş'eli bir gece olmuş, sabaha kadar devam etmiştir.

★ Havzada son haftalar içinde yapılan sü- rek avları çok faydalı olmuştur. Bunlara kay makam Sadi Süer ve belediye, jandarma er- kânından, ileri gelenlerden birçoğu iştirak etmiştir.

★ İzmit belediyesi, Kozluk mahallesine yeni elektrik tesisatı yapmış ve cereyan ver- miştir.

★ Trabzon - Rize seyahatine çıkan Gire - sun Halkevi temsil koluna aid yirmi beş ki- şilik bir grup şehrimizde iki temsil vererek Giresuna avdet etmişlerdir.

★ Gemlik Belediyesi hiç de muntazam gitmeyen elektrik işini esaslı olarak ele al- mış bulunmaktadır. Bu işi gören müteahhi- din işlerini takibde intizamı zılgılı devam e- derse mukavele feshedilerek bu işi belediye kendi üzerine alacaktır.

★ Gemlik Çocuk Esirgeme Kurumu, Ku - rum menfaatine bir müsamere tertib etmiş- tir. «Çöküş» piyesi temsil edilmiş, monolog söylenmiş ve zeybek oyunları oynanmıştır.

★ Gemliğin en güzel bir yeri olan Balık - pazarı civarındaki evlerin sıvanması işi, belediyece bir karar alınması düşünülmek- tedir. Şirin Gemliğin güzelliğini bozan bu mahallenin sıvanması çok yerinde bir hare- ket olacaktır.

★ Gemlik körfezindeki balık tutmağa mah- sus mahallerde balık tutmak haklarının tak- siminde köylüler arasında zuhur eden ihtil- lâf üzerine işe Gemlik kaymakamı Zeki Işık vaz'iyet etmiştir. Sahildeki köylülerin baş- lıca geçim vasıtası olan balıkçılık işine mü- nabebe suretile idaresi kararlaşmıştır.

★ Gemlik Halkevi köycülük kolu köy gezilerine başlamıştır. Bu Pazar gü- nü Halkevinin köycülük kolundan ka- labalık bir kafilie Kayaklı ve Fıstıklı kö- yüne giderek köylülerle temas etmişlerdir. Geziye Halkevi başkanı Reşid, Parti başka- nı Kerim iştirak etmişlerdir. Müteakib haf- talar bu gezilere devam edilecektir.

★ Gemlik Halkevinde yeni idare heyeti se- çimine başlanmıştır. Bütün kolların seçimi henüz bitmemiştir.

★ Armutlu nahie müdürü Kapaklı kö- yünde ihtiyar heyetinden bazı azanın üze- rinde silâh araması yapmıştır.

★ Gemlik 2 nci ilk okul talebeleri tara- fından Halkevi müsamere salonunda çok parlak bir müsamere verilmiştir. Yüzlerce davetli huzurunda verilen müsamerede ço- cuklarımız çok muvaffak olmuşlardır.

Sivas Halkevinde hukuki toplantılar

Sivas (Hususi) — Şehrimiz Halkevi dershaneleri ve kurslar kolu tarafından tertib edilen hukukî toplantılara hafta içerisinde başlanmıştır. Her hafta bir ge- ce olmak üzere şehrimizin genç ve bil- gin hâkimleri ile hukukî müşahabeler ve bu esaslar üzerinde münakaşalar yap- maktadırlar. Her haftanın hazırlanan hukukî mevzuları ve etüdler alâka ve ist- ifade ile takip edilmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, bizim ço- cuğu tanırın...

... Bu sene liseyi bitiri- yor...

... Birkaç gündür elin- den eski osmanlıca lûgat kitabı düşmüyor, sebebini anhyamadım?

Hasan Bey — Nasıl an- lamazsın. Yeni çıkan bazı gazeteleri okumak içindir.

Santa

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve Küçüklerde sebep olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Recete ile satılır.

ADEMİ İKTİDAR
ve BELGEVŞEKİĞİNE

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur

(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

Tadib reçetesiyle satılır

EREĞLİ HAVZASI

Kömürleri Satış Birliğinden:

3780 numaralı kanuna müsteniden 2/12899 numaralı İkararnamenin 3 sayılı kararına göre teşekkül eden

"EREĞLİ HAVZASI KÖMÜRLERİ SATIŞ BİRLİĞİ," Merkezi ZONGULDAKTADIR.

Birlikten kömür almak isteyen müstahkamların 15 Mayıs 1940 tarihine kadar İstanbulda Tophanede İskele caddesinde 28 numarada ve 15 Mayıs 1940 tarihinden itibaren de doğrudan doğruya Zonguldakta SATIŞ BİRLİĞİ MERKEZİNE müracaat eylemeleri lazımdır.

KÖMÜR SATIŞ ŞERAHİTİ:

- 1 - Kömür alıcılarının kömür bedelini peşinen ödemeleri şarttır.
- 2 - Kömürler Havzada F. O. B. olarak teslim edilecektir.

Telgraf adresi: ZONGULDAK - SATIKÖMÜR - Telefon: 145 ZONGULDAK

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

- 1 - Tahmin edilen bedeli (6354) lira olan 18.000 kilo sabunun 10/Mayıs/940 tarihine rastlayan Cuma günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - İlk teminatı (476) lira (55) kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.
- 3 - İstekillerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatte, bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyona vermeleri. (3282)

★

Marmara Üssübahri K. Satınalma Ko.
Başkanlığından

- 1 - Komutanlık ihtiyacı için içinde 250 gram torikten mamul safi balık olmak üzere (4790) kutu balık konservesi pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 - Eksiltmesi 6/5/940 Pazartesi günü saat 14 de İzmite Tersanekapısındaki komisyon binasında yapılacaktır. İstekiller her gün şartnamesini görebilirler.
- 3 - Tahmin edilen fiyatı beher kutu için 25 kuruştur.
- 4 - Muvakkat teminatı 89 lira 82 kuruştur.

İstekillerin bu işle alakadar olduklarına dair vesikaları ve teminatlarla birlikte mezkûr günde komisyon başkanlığına müracaat etmeleri. (3541)

★

- 1 - Tahmin edilen bedeli (9750) lira olan (3000) metre kaputluk kumaşın 8/Mayıs/940

tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 11 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

- 2 - İlk teminatı (731) lira (25) kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.
- 3 - İstekillerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikle birlikte belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. (3587)

★

1 - Tahmin edilen bedeli (6075) lira olan (75000) kilo sodanın 20/Mayıs/940 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

- 2 - İlk teminatı (455) lira (63) kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.
- 3 - İstekillerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. (3586)

Ereğli Kömürleri İşletmesi Kömür Satış Şubesi:

Ereğli Kömürleri İşletmesi Kömür satış şubesinin bilumum mevcudat, teahhüdât ve matlûbatı bütün hukuk ve vekaibıyla 3780 numaralı kanuna müsteniden 2/12899 numaralı kararınamenin 3 sayılı kararı hükümüne göre teşkil edilen

EREĞLİ HAVZASI KÖMÜRLERİ SATIŞ BİRLİĞİ'ne

devredilmiş olduğundan alakadarların her türlü işleri için 15 Mayıs 1940 tarihinden itibaren Merkezi ZONGULDAKTA bulunacak olan Adı geçen Satış birliğine müracaat etmeleri.

İstanbul Hava Aktarma Anbarı Direktörlüğünden:

- 1 - 1000 aded portatif çadır diktilerecektir.
- 2 - Pazarlıkla ihalesi 6/5/940 Pazartesi günü saat 14 de Yeşilköy hava aktarma anbarı satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 - İstekillerin şartname ve nümuneyle görmek üzere hergün ve pazarlığa gireceklerin mezkûr günde teminatlarla komisyonumuzu müracaatları. (3531)

İstanbul Levazım Amirliğinden verilen Harici Askerî Kıtaatı İlanları

Hepsine tahmin edilen fiyatı 16.000 lira olan 400 aded motosiklet akümülatörü pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 10/5/940 Cuma günü saat 11 dedir. Kat'î teminatı 900 liradır. Şartnamesi hergün komisyona görülmüştür. İstekillerin muayyen vakitte Ankara'da M. M. V. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (1633 - 3609)

★

Aşağıda cinsleri gösterilen malmelere göre pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 31.103 lira 66 kuruş, muvakkat teminatı 2332 lira 77 kuruştur. İhale 8/5/940 Çarşamba günü saat 16 de Balıkesir Kor satın alma komisyonunda yapılacaktır. (1632 - 3608)

Cinsi

12,340	Kg. siyah yağlı kösele.
1,234	Çift yapılmış halde hamud.
1,234	Aded beyaz meşin.
1,850	Kilo dolgu kayışı.
1,850	Şaplı kösele.
1,850	Yumak keten ipliği.
1,234	Aded Kantarma.
22,212	» Pirinç toka.
1,850	» Paldum halkası.
2,468	» Hamud halkası.
3,700	Koçan tokası.
2,468	Aded Çeki demiri.
6,000	» Adi toka.
90	Kilo Saraç çivisi.
122	» Çiğ sırum.
600	» Saraç ipliği.
90	» Çavdar sapı.
30	» Bal mumu.

★

Hepsine tahmin edilen fiyatı 15.000 lira olan 300 aded akümülatör pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 10/5/940 Cuma günü saat 10 dadır. Kat'î teminatı 2250 liradır. Şartnamesi hergün komisyonda görülmüştür. İstekillerin muayyen vakitte Ankara'da M. M. V. Satın alma komisyonuna gelmeleri (1634-3610)

★

Askerî evsaf dahilinde ve yeni çuvallar içinde Tekirdağ'da anbara teslim şartile 500 ton yulaf ve 300 ton arpa pazarlıkla satın alınacaktır. Arpanın kat'î teminatı 3690 yulafın kat'î teminatı 6787 lira 50 kuruştur. Taliblerin 8/5/940 Çarşamba günü saat 13 de kanuni vesikalarla Tekirdağ'da Tümen satın alma komisyonuna müracaatları. (1630 - 3606)

★

Aşağıda yazılı meyad pazarlıkla 15/5/940 Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde ihaleleri yapılacaktır. İstekillerin Edirne'de eski Müşiriyet dairesinde satın alma komisyonuna gelmeleri. (1631 - 3607)

Miktarı	Tutarı	Teminatı	Cinsi	İhale saati
13,500	1688	254	Nohud	10
5100	1836	276	Sabun	11
3500	525	79	K. Mercimek.	15
177,000	2656	399	Saman.	16

★

İkişer bin istihkâm modeli ve sekizer bin adı kazma, kürek sapları pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli beherinin 15 kuruştur. İhalesi 7/5/940 Salı günü saat 11 de Çanakkalede Müstahkem Mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır. (1636-3612)

★

Hikemi ve kimyevi muayenelere tâbi tutulmak üzere 20.000 kilo sade yağı 6/5/940 Pazartesi günü saat 10 da Çanakkalede Müstahkem Mevki satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Beher kilosunu 129 kuruştur. (1637 - 3613)

★

6000 kilo şeker 10/5/940 Cuma günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır. İstekillerin Manisada Tümen satın alma komisyonuna gelmeleri. (1638 - 3614)

★

10 ton 4 Mm. galvanizli düz tel. 3 ton 1 Mm. siyah bağ teli. 2 ton 1 Mm. galvanizli bağ teli. 7/5/940 Salı günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır. İstekillerin Çanakkalede Müstahkem Mevki satın alma komisyonuna müracaatları. (1639 - 3615)

RADYOLİN

İle sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde üç defa muvakkat zaman dişlerinizi fırçalayınız.

Balsamin Kanzuk

Müstahzaratı

En Kibar Mahfillerin Kullandıkları ve Bütün Dünyaca Tanınmış Sıhhi Güzellik Müstahzarlarıdır.

Bolu, Kastamonu Otelini Tosyalı Ahmet Gülüm

İstanbulda Yenipostane sırasında Bolu - Kastamonu oteli eski müstahkamların merhum Ziya mahdumu Fuadın Tosyalı tüccar Gülümzade Bay Ahmeded devrolunmuştur. İçi ve dışı tamamen tamir ve her türlü ihtiyaca cevap verecek şekilde konulmuş ve mobilyaları yenileştirilmiştir

TÜRKİYE

ŞİŞE ve CAM FABRİKALARI ANONİM SOSYETESİNDEN:

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikamız toplu olarak sarı renk şişe imal edeceğinden imalat miktarının lâyikile taayyün edebilmesi için alakadarların en geç 15-6-940 tarihine kadar senetik itinaçları için fabrikamıza sipariş vermelerini dileriz. Bn tarihi geçecek olan siparişler ancak 941 senesinin Temmuz ayında imalâta alınabileceğinden keyfiyet şimdiden ilân olunur.

Satılık Piyano

«Steck» markalı yeni bir piyano satılmaktadır. Beyoğlu Aynalçesme Plita han 2 numaraya hergün öğleden sonra müracaat.

ÇOCUK HEKİMİ

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra Telefon No. 40127

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok Aşısı

Belsogukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu İlanları

Tümen birlikleri için (900) liralık kösele ve (100) liralık nalça, kabara, kundura ipi ve çivinin 6/5/940 Pazartesi günü saat 10 da pazarlık ile alınacaktır. Taliblerin belli gün ve saatte kat'î teminat paraları ve kanuni vesikalarla birlikte Selimiyedeki Tümen satın alma komisyonuna gelmeleri. (3617)

Dr. İHSAN SAMİ BAKTERİYOLOJİ LABORATUARI

Umumî kan tahlilâtı, frengi nokta nazarıdan Wasserman ve Kehn teamülleri, kan küreyvati sayılması, Tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, cerahat, balgam, kazurat ve su tahlilâtı, ultra mikroskopî, hususî ağılar istihzârı, Kanda üre, şeker, Klorür, Kolesterolün miktarlarının tayini, Divanyolu No. 118, Tel: 20981.

Selimiye garnizonundaki birliklerle Haydarpaşa askerî hastanesinin ihtiyacı olan (6500) kilo sığır eti pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 4/5/940 Cumartesi günü saat 12 dedir. Taliblerin belli gün ve saatte kat'î teminat paraları ve kanuni vesikalarla birlikte Tümen satın alma komisyonuna gelmeleri (3618)